

DARBININKAS

Vol. LXXXVI, Nr. 38
October - Spalis 5, 2001 Penktadienis-Friday

PERIODICALS
Postage paid at Brooklyn, N.Y.

341 Highland Blvd.
Brooklyn, N.Y. 11207

Kaina
\$ 1.00

- Strasbūre vykusioje Europos Tarybos Parlamentinės Asamblėjos (ETPA) sesijoje dalyvaujanti Seimo delegacijos narė socialdemokratė Sigita Burbienė rugsėjo 28 d. paragino ETPA delegatus plėtoti gimtosios kalbos vartojimą internete, kaip priemonę jai išsaugoti. Tą pačią dieną ETPA priėmė rekomendaciją dėl daugiakalbystės plėtojimo ir tautinių mažumų kalbų apsaugos Europos Tarybos šalyse. Lietuvos parlamentare taip pat pasiūlė plėtoti kaimyninių valstybių kalbų mokymąsi. "Mes neneigiamė, kad anglų kalbos žinojimas yra svarbus ir naudingas, bet negalime priimti to, kad anglų kalba turėtų būti vienintelė priemonė bendrauti įvairių kultūrų ir kalbų atstovams", - teigiama ataskaitoje. Todėl ET ir Europos Sąjunga 2001 m. yra paskelbusios "Europos kalbų metais", tikintis, kad ši iniciatyva paskatins daugiakalbystę bei atkreips dėmesį į mažumų kalbų apsaugą. Šiuo metu Europoje yra kalbama maždaug 225 kalbomis. Tai sudaro mažiau kaip 5 proc. visų pasaulio kalbų. Rugsėjo 28 d. pasibaigusioje ET PA sesijoje dalyvavo keturi Seimo nariai. Be S. Burbienės, delegacijoje buvo liberalas Jonas Čekuolis, konservatorius Vytautas Landsbergis ir socialliberalas Vaclovas Stankevičius.

- Vilnius su penkiais miestais varžysis dėl galimybės surengti 6-ąją Pasaulio paveldo miestų organizacijos Generalinę Asamblėją 2003 m. Spalio 3-7 d. Meksikos Pueblo mieste vyks Pasaulio paveldo miestų organizacijos (PPMO) 5-oji Generalinė Asamblėja ir šeštasis tarptautinis simpoziumas "Apsauga ir prevencinės priemonės Pasaulio paveldo miestuose". Lietuvos sostinei šiuose renginiuose atstovaus Vilniaus savivaldybės delegacija, vadovaujama miesto mero Artūro Zuoko. Vilnius ir Pueblo yra įrašyti į UNESCO Pasaulio paveldo miestų sąrašą. Varžytis dėl garbės surengti šią asamblėją Vilnius pakviestas kaip miestas, kuris įgyvendina pažangius istorinių centrų valdymo ir priežiūros metodus - Vilniaus senamiesčio atgaivinimo strategiją. Jei Vilniaus kandidatūra būtų patvirtinta, šis pasaulinio lygio renginys sutaptų su Lietuvos valstybingumo 750 metų sukakties paminėjimu. Anot pranešimo, Vilniaus miestui siekiant tapti ateinančios PPMO Generalinės Asamblėjos rengėju, ypač svarbus kitų Pasaulio paveldo miestų bei tarptautinių organizacijų pritarimas. Lietuvos sostinės kandidatūrą palaiko Budapešte įsikūrus PPMO Rytų ir Vidurio Europos sekretoriatas, Lenkijos ICOMOS organizacija, kaimyninių šalių sostinės - Ryga, Talinas, Varšuva, taip pat Praha, Maroko miestas Fez. Šiemet dėl teisės 2003 m. rengti PPMO Generalinę Asamblėją pakviesti varžytis šeši miestai: Rhodes (Graikija), Hue (Vietnamas), Luang Prabang (Laosas), Cuernica (Ekvadoras), Nessebar (Bulgarija) ir Lietuvos sostinė Vilnius.

JAV ATISISAKO DIDELIŲ BOMBARDAVIMŲ

Washingtonas atsisakė planų vykdyti bombardavimus Afganistane, neturėdamas aiškių taikinių, ir verčiau pasirinko specialiųjų pajėgų dislokavimą taktiką, pranešama spalio 1 d. pasirodžiusiame žurnalo "Newsweek" numeryje.

Manoma, kad Afganistane slepiasi įtariamasis tarptautinio terorizmo organizatorius Osama bin Laden, kuris yra pagrindinis įtariamasis dėl JAV įvykdytų katastrofiškų teroro išpuolių.

Tačiau prezidento George W. Busho administracija padarė išvadą, kad Afganistane yra kur kas mažiau tinkamų taikinių negu Kosove, rašoma savaitiniame žurnale.

"Teroristų stovyklos ištuštėjo; išskyrus kelias televizijos ar radarų stotis, ginkluotų grupių būstines bei degalų sandėlius, vieninteliai tinkami kariniai taikiniai yra Talibano lengvųjų sunkvežimių, kuriuose įrengti kulkosvaidžiai ir raketų paleidimo įrenginiai, "kavalerija", rašo žurnalas.

Vaikytis tokius taikinius, kaip šie sunkvežimiai, būtų "sunkiau negu smogti raitųjų paštininkų tarnybai (Pony Express)", rašoma žurnale, turint galvoje XIX amžiuje Jungtinės Valstijose veikusią tarnybą,

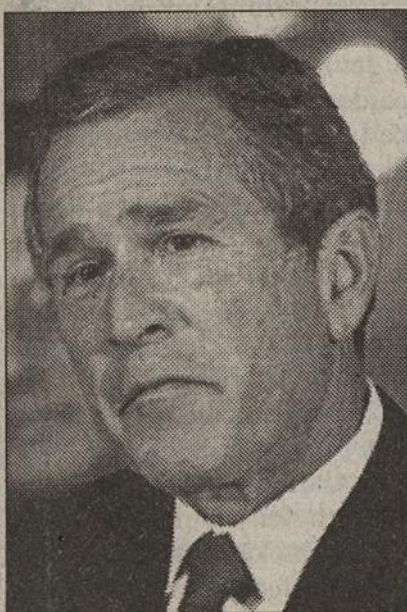
kuri estafete gabeno paštą per Uolėtuosius kalnus.

Tie pareigūnai, kurie anksčiau pritarė bombarduojamiesiems antskrydžiams, dabar nutarė "agresyviu būdu" dislokuoti specialiąsias pajėgas - laivyno specialiąją kariuomenę arba žaliųjų berečių būrius, kurie susektų O. bin Ladeną ir jo šalininkus, rašo "Newsweek".

Pasak žurnalo, specialiųjų pajėgų kariai jau gavo įsakymus Afganistano operacijai, tačiau taip pat gali būti dislokuoti ieškoti teroristų tokiose šalyse, kaip Sudanas ar Libanas, kuriose irgi gali vykti G. W. Busho paskelbto karo prieš terorizmą operacijos.

Kaip reikalauja 1973 metais priimtas JAV Karo įgaliojimų aktas, praėjusią savaitę administracija slapta jau pranešė Kongresui, kad tiek Didžiosios Britanijos, tiek Amerikos specialiųjų pajėgų žvalgybininkų grupės buvo Afganistane ir jau išvyko.

JAV žiniasklaidos pranešimuose jau buvo pasirodžiusi informacija, kad specialiųjų pajėgų grupės nuvyko į Afganistaną surinkti žvalgybinių žinių apie Osamą bin Ladeną, jo organizaciją "al-Qaeda" bei Talibano režimą,

George W. Bush

kuris suteikė jam prieglobstį.

Tačiau nors Washingtonas nusprendė duoti ribotą atkirtį ir rugsėjo 11 dieną įvykdytus teroro aktus Jungtinės Valstijos, per kuriuos žuvo arba po kurių tebėra dingę daugiau kaip 6,000 žmonių, G. W. Bush svarstė galimybę surengti oro smūgius Afganistane esantiems opiumo sandėliams.

"Newsweek" priduria, kad prieš rengdamos bet kokius bombardavimus, Jungtinės Valstijos gali numesti iš lėktuvų maisto paketus šios badaujančios šalies gyventojams, kad pakirstų jų paramą fundamentalistiniam Talibano judėjimui, kurį Washingtonas pareiškė sieksius nušalinti nuo valdžios.

Reuters

VYTAUTAS LANDSBERGIS VĖL RAGINA VAKARUS NEDVEJOTI

Lietuvos Tėvynės Sąjungos (Lietuvos Konservatorių vadovas), Seimo narys Vytautas Landsbergis išpėja Vakarus, stiprinant draugystę su Rusija, nedvejoti dėl kuo skubesnio Baltijos šalių pakvietimo į NATO.

Šiuo metu Suomijoje viešintis Lietuvos politikas spalio 1 d. išplatintame pareiškime atkreipia dėmesį į tai, jog pastaruoju metu padažnėjo atvejų, kai aukščiausi Rusijos politikai kalba apie galimą Rusijos įstojimą į NATO.

"Tai gali reikšti protingą (Rusijos-BNS) susivokimą, kad konfrontuojant su Vakaraais vien prarandamas laikas realių grėsmių Azijoje požiūriu. Be to, Jungtinių Valstijų ir visų Vakarų patirtas sukrėtimas kaip tik sudarė progą Rusijai siekti pragmatinių tikslų, pavyzdžiui, milijardinių skolų nurašymo, vis drąsesniais manevrais", - samprotuoja V. Landsbergis.

Anot konservatoriaus, "Vakarus" šalys, be abejo, supranta, kad kuo ryžtingiau jos veiks priimdamos Baltijos valstybes į NA-

TO, tuo labiau paskatins Rusiją bendradarbiauti ir orientuotis ta pačia kryptimi".

"Blogesnė būtų svyruojanti Vakarų pozicija, jei pasireikštų jų neryžtingumas dėl Baltijos regiono saugaus būvio demokratijų erdvėje. Tai galėtų vėl sutrikdyti Rusiją, stumti ją nuo naujosios bendradarbiavimo krypties į senus reikalavimus palikti Baltijos valstybes molo-toviškai Rytų įtakos erdvei, taigi skatintų pačios Rusijos žingsnį atgal", - teigia V. Landsbergis.

Anot jo, "tokia Vakarų politikų klaida būtų dvigubai apgailėtina".

BNS

A. KUBILIUS: LIETUVOS VALDŽIA KLIMPSTA IDĖJŲ KRIZĖJE

Lietuvos Tėvynės sąjungos - konservatorių frakcijos Seime seniūnas Andrius Kubilius spalio 1 d. surengtoje spaudos konferencijoje Seime teigė, kad valdančioji dauguma vis giliau

klimpsta idėjų krizėje ir ragino centro dešiniąsias jėgas kartu kurti ilgalaikę Lietuvos raidos vizijas.

A. Kubilius, vienas konservatorių vadovų, sakė, jog pas-

taruoju metu atsiranda vis daugiau valdančiosios socialdemokratų bei socialliberalų daugumos idėjinę krizę bylojančių ženklų.

BNS

JAV LB 50-ČIO SUKAKTIS LIETUVOS IR IŠEIVIJOS DĖMESIO CENTRE

Už kelių savaitių (pradedant 8 ir baigiant 14 dieną) Chicagoje įvyksiantys JAV Lietuvių Bendruomenės 50-čio sukakties renginiai sulaukia dėmesio tiek Lietuvoje, tiek išeivijoje. Minėjimo darbams įsibėgėjus, lyg ir sklaidosi išeivijoje pesimistinės nuotaikos kėlę debesėliai. Matome, kad išeivija vis dėlto yra gyva, kupina idealų, gyvenanti Lietuvos rūpesčiais. Tiesa, kai kurie jos prioritetai yra pasikeitę, pareigos jausmas kiek silpnesnis kaip Lietuvos nepriklausomybė yra atgauta, tačiau rūpestis išlaikyti tautinį identitetą stiprus čia gimusioje kartoje ir jų vaikuose. Tai kelia džiaugsmą ir teikia darbo dirvą Lietuvių Bendruomenei.

Lietuvos Seimo - JAV LB atstovų posėdžiai

Pradedant spalio 8 dienos rytą, Lemonte, IL, esančiame Pasaulio Lietuvių centre keturias dienas vyks Lietuvos Respublikos Seimo - JAV LB atstovų komisijos posėdžiai. Posėdžių metu bus aptarta visa eilė rūpimų klausimų: Lietuvos vaikų socialiniai reikalai ir išeivijai opi užsienyje įvairinimo problema, Lietuvos gyventojų genocidas istorijos eigoje, Lietuvos pilietybės išlaikymas į šį kraštą, naujai atvykstantiems, lituanistinės švietimas užsienyje, Rytų Lietuvos švietimas (šia sritimi išeivijoje ypač rūpinasi Lietuvių ir Tautos fondai), NATO plėtra - kaip

išeivija turėtų veikti jei tai būtų politinis sprendimas, užsienio valstybių galimas modelis Lietuvos mokslo sistemoms ir mokslinių institutų reformai, verslo tarp Lietuvos ir JAV stiprinimo galimybės. Posėdžiai yra atviri stebėti plačiai visuomenei. Verta kvietimu pasinaudoti.

Atvyksta gausi Lietuvos delegacija

Maloniai nuteikia Lietuvos Seimo bei Vyriausybės dėmesys komisijos posėdžiams ir JAV LB 50-čio sukakčiai. Komisijos posėdžiuose Lietuvos Seimą atstovaus keturių frakcijų atstovai Seime: (nukelta į 7 psl.)

JAV KILO RIMTA NAUJŲ TERORO ATAKŲ GRĖSMĖ

Jungtinėms Valstijoms kilo "labai rimta" naujų teroristų atakų grėsmė, kuri gali dar labiau padidėti šaliai pradėjus atsakomuosius veiksmus dėl rugsėjo 11-osios teroro, rugsėjo 30 d. sakė Amerikos teisingumo ministras John Ashcroft.

Kalbėdamas televizijai CBS J. Ashcroft nurodė: "Manome, kad yra papildomos teroristinės veiklos tikimybė. Mūsų darbas yra padaryti viską,

ka galime, kad užkirstume tam kelią".

Pasak teisingumo ministro, rugsėjo 11 dieną galbūt buvo planuojamos ir kitos atakos, todėl tikriausiai šalyje tebėra žmonių, pasirengusių teroriui.

"Iškilo labai rimta papildomų problemų grėsmė, kuri gali dar padidėti JAV pradėjus atsakomuosius veiksmus", - sakė jis.

AP

AFGANISTANE ŽLUGUS VYRIAUSYBEI

PRASIDĖS PARTIZANINIS KARAS

Talibano aukščiausiasis vadas mula Mohammad Omar rugsėjo 30 d. nurodė buvusiam Afganistano karaliui nemėginti susigrąžinti valdžios ir perspėjo, kad jei talibų režimas žlugs, šalyje prasidės partizaninis karas.

"Ar jums negėda grįžti remiamam amerikiečių?" - sakė M. Omar, turėdamas omenyje 86 metų buvusį karalių Mohammedą Zahirą Shahą, kuris nuo 1973 metų, kai buvo nušalintas, gyveno Romoje.

"Ar nepažįstate afganistaniečių ir nežinote, kad jie kovos su jūsų korumpuota administracija?" - tęsė jis. - Pažiūrėsiu, kaip jums seksis sugrįžus į Afganistaną. Jums labai pasisekė, kad sakote tai ne šioje šalyje".

Paties M. Omara perskaitytą pareiškimą transliavo Talibano Šariato radijas, nors paprastai aukščiausiojo lyderio praneši-

mus perskaito diktoriaus.

Kalbėdamas apie Jungtines Valstijas M. Omar apkaltino Washingtoną siekiu įsteigti sau palankius režimus visame pasaulyje.

"Palikite afganistaniečius ir musulmonų bei arabų valstybes ramybėje. Tada būsite saugūs, - perspėjo aukščiausiasis vadas. - Jei ne, nebūsite saugūs visą savo gyvenimą".

"Talibano vyriausybė gali žlugti, bet tada bus taip pat, kaip ir per jihadą (prieš Sovietų Sąjungą). Atsirast nauji frontai, kaip ir prieš komunistus", - nurodė jis.

"Galbūt galvojate, kad tai lengva, bet pasekmės jums bus labai skaudžios. Labai lengva išprovokuoti anarchiją, bet sukurti įstatymą ir tvarką - labai sunku", - sakė M. Omar.

Reuters

Niekad nemiegantis miestas nesijaučia nugalėtas

BUSH PRITARĖ PARAMAI TALIBANO OPOZICIJOS PAJĖGOMS

Jungtinių Valstijų prezidentas George W. Bush pritarė slaptam planui sustiprinti Afganistaną valdančio Talibano opozicijos pajėgas, spalio 1 d. pranešė laikraštis "The New York Times".

Šis pranešimas buvo išplatintas, kai Talibanas, paneigdamas ankstesnius pareiškimus, rugsėjo 30 d. pripažino, jog Saudų Arabijos disidentas Osama bin Laden, kurį JAV pareigūnai įtaria organizavus rugsėjo 11 dienos teroristines atakas, yra religinės policijos žinioje ir saugumo sumetimais slepiamas ne-

žinomoje vietoje.

Pasak laikraščio, slaptame plane numatyta parama turėtų sustiprinti Afganistano šiaurės Aljansą, šalies šiaurėje kovojantį prieš Talibano pajėgas, bei paskatinti etninių paštūnų genčių šalies pietuose susipriešinimą.

"Pagrindinis tikslas yra padidinti jų galimybes kovoti prieš Talibaną, - neįvardinto pareigūno žodžius citavo "The New York Times". - Tai nebus vien tik politinė parama."

Reuters

VILNIEČIAI LIEKA IŠTIKIMI SAVO MIESTUI

Du trečdaliai Lietuvos sostinės gyventojų liktų gyventi Vilniuje, net ir atsiradus galimybei geriau įsikurti kitame Lietuvos ar kitos šalies mieste, rodo apklausa. Tokius duomenis paskelbė viešosios nuomonės ir rinkos tyrimų bendrovė "SIC Rinkos tyrimai", Vilniaus savivaldybės užsakymu atlikusi sostinės gyventojų apklausą. Duomenys bus naudojami rengiant Vilniaus miesto strateginį planą. Tarp populiariausių Vil-

niaus rajonų išlieka Antakalnis, Senamiestis ir Žvėrynas.

Antroji grupė pagal prestižą apjungia Lazdynus, Žirmūnus, Vilniaus priemiestį, Karoliniškes, Naująją Vilnią, Verkius. Apklauso duomenimis, esminės gyventojų pasirinkimo gyventi nurodytuose rajonuose priežastys - saugumas, ramybė ir graži aplinka.

Kaip rodo apklausa, per pastaruosius metus išaugo Verkių, (nukelta į 4 psl.)

Pirkti ar parduoti tokį, koks yra?

Kada ieškote namą pirkti, turbūt pastebėjote, kad daug namų yra pažymėti pardavimui "as is" - tokiam stovyje, kokiame dabar yra.

Ką tai "as is" iš tikrųjų reiškia? "As is" reiškia, kad namą parduodantis žmogus nori parduoti namą tokiam stovyje, kokiame jis dabar yra. Kitais žodžiais tariant, parduodantis namą asmuo nemokės už pataisymus (*repairs*) ir nieko negarantuos. Namą perkate tokį, kokią matote.

Teisiškai daugelyje valstijų parduodantieji namą turi pasakyti (*disclose*) apie jiems žinomus trūkumus pvz., kad jeigu namas ar butas (kondominiumas) yra parduodamas "as is", parduodantis turi vis tiek pasakyti apie jam žinomus trūkumus. O kartais patariama parduoti "as is", nes tada yra sunkiau pirkėjui patraukti į teismą namą pardavusįjį dėl nepraneštų problemų.

Pardavimas namo "as is" kartais gali užtrukti ilgiau, pvz., pirkėjas randa du panašius namus: vienas jų yra "as is". Kurį, jūsų manymu, pirkėjas pirtų? Galimas daiktas, kad pirtų tą namą, kuris neturi "as is" reklamos, nes suabejotų, kodėl namas parduodamas "as is".

Yra keletas aplinkybių, kada protingi pardavėjai parduoda namą "as is" ir po to, kai praneša pirkėjams apie visus jiems žinomus namo trūkumus, tai:

1. Kada namą parduodantis

parduodamas "as is". Jam gali kilti įtarimų, gal yra kokių trūkumų? Bet dažniausiai namą parduodantis, parduodamas namą "as is", nebenori rūpintis remontu. Taip galbūt namas gali būti lengvai parduodamas ir pardavėjas visus pataisymų darbus palieka naujam savininkui.

Kartais būta ir taip, jog namo savininkas iš tikrųjų nežino, kad namas turi kokių nors problemų. Ypač tai gali pasitaikyti, parduodant namus, kuriuose savininkas negyvena. Kartais net namų pardavimo agentai (nors nedažnai) pataria namą parduoti "as is", kad parduodantis turėtų kuo mažiau teisinių pretenzijų iš namo pirkėjo. Bet, to nepaisant, namą parduodantis turi pranešti apie jam žinomus trūkumus. O kartais patariama parduoti "as is", nes tada yra sunkiau pirkėjui patraukti į teismą namą pardavusįjį dėl nepraneštų problemų.

Pardavimas namo "as is" kartais gali užtrukti ilgiau, pvz., pirkėjas randa du panašius namus: vienas jų yra "as is". Kurį, jūsų manymu, pirkėjas pirtų? Galimas daiktas, kad pirtų tą namą, kuris neturi "as is" reklamos, nes suabejotų, kodėl namas parduodamas "as is".

Yra keletas aplinkybių, kada protingi pardavėjai parduoda namą "as is" ir po to, kai praneša pirkėjams apie visus jiems žinomus namo trūkumus, tai:

1. Kada namą parduodantis

nėra gerai susipažinęs su namu, pvz., nuomojamo namo pardavimas.

2. "Foreclosure", kada paskolos davėjas už nemokėtą skolą parduoda namą ar butą.

3. Palikimo pardavimas - kada testamentas ar paveldėjimo tvarkytojas, ar administratorius nepažįsta nuosavybės ir nežino apie jokių trūkumus.

Jei namas ar butas siūlomas parduoti "as is", dar nereiškia, kad tai blogas pirkiny - iš tikrųjų tai gali būti labai geras pirkiny. Tačiau tokių namų pirkėjai turėtų būti atsargūs, jie turėtų pakviesti profesionalų inspektorių, kad namą ar butą gerai apžiūrėtų. Jei inspektorius atranda stambų trūkumą, kuris gali brangiai kainuoti pataisyti, tada pirkėjas:

1. Gali atsisakyti namo pirkimo, ir jei jau įmokėjo, gali atgauti įmokėtus pinigus.

2. Panaudoti profesionalaus inspektoriaus pranešimą ir persvarstyti namo kainą, nepaisant, kad tai yra "as is" pardavimas.

Perkant namą, pirkėjai turi prašyti į pirkimo sutartį įjungti ne tik profesionalų inspektorių, bet ir įprastą vietinės inspekcijos, kaip termių, radon, "building code" ir "energy efficiency". Kada perkate namą, perkate ne vienai dienai ar vieneriems metams, todėl gerai apžiūrėkite, kad paskui nereikėtų gailėtis ir daug pinigų įdėti jo pataisyti.

JAV LB Krašto valdybos Socialinių reikalų taryba

Parengė: B. Jasaitienė ir A. Šmulskienė

Naudotasi įvairia spauda

Grybų pardavėjos prie Varėnos, Dzūkijoje

V. Kapočiaus nuotr.

Anglijoje kanibalizmas egzistavo iki 130-ųjų metų

Jungtinėje Karalystėje kanibalizmas egzistavo net iki 130-ųjų mūsų eros metų, neseniai paskelbė archeologai, paneigę iki šiol vyravusią nuomonę, kad tas šiurpus paprotys išnyko prieš 10 tūkst. metų.

Centrinėje Anglijoje kasinėje Bristolio universiteto mokslininkai rado 2 tūkst. metų senumo žmogaus šlaunikaulį, kuris buvo sąmoningai perskeltas kaulų čiulpams iškabinti.

"Tai pirmasis tikrai geras įrodymas, kad buvo valgomi ir žmonės. Tai negali įvykti atsitiktinai. Tai vienas iš daugelio tik-

riausiai paaugotų žmonių", - sakė mokslininkų grupės vadovas Mark Horton.

Radiokarboninis tyrimas parodė, kad kaulas susidarė maždaug prieš 130 metų. Šis laikotarpis maždaug sutampa su Romėnų užkariavimu. Iki šiol ankstyviausias kanibalizmo įrodymas buvo 10 tūkst. metų se-

numo. "Šis regionas yra svarbus požeminio pasaulio kultūrų centras ir tas kaulas galėjo būti sušaldytas tik per kažkokį ritualą", - sakė M. Horton. Archeologai, kurie kasinėjo požeminį urvą Alvestone Glostershire, rado mažiausiai septynių žmonių liekanų. Iš viso ten gali būti 50 žmonių kaulų, sakė M. Horton.

Reuters

CENTURY 21 GEMINI LLC, 1283 Broad Street, Bloomfield, NJ 07003, didžiausia pasaulyje nekilnojamo turto kompanija siūlo jums savo paslaugas perkant, parduodant namą, nuomojant butą, ieškant patalpų biznui šiaurinėje New Jersey dalyje. NJ Licensed Real Estate agentė Jurgita Banytė maloniai kviečia kreiptis telefonu: (973) 441-5762 arba (973) 429-7400, arba e-mail: jrbanyte97@hotmail.com Profesionalus aptarnavimas garantuotas!!!

GALCHUS & GORDON, advokatai, patarnauja sekančiuose teisiniuose reikaluose: nelaimingi atsitikimai, nekilnojamas turtas, imigracija, DWI and all criminal. Virš 20 metų patirtis. Parūpinamas lietuvių k. vertėjas. Konsultacija nemokamai. Galchus & Gordon, 39-07 Bell Blvd., Bayside, NY 11361. Tel.: 718 229-2628.

JONAS V. STRIMAITIS, advokatas, patarnauja teisiniuose reikaluose, kurie liečia testamentą paruošimą ir jo vykdymą, o taip pat nekilnojamo turto pirkimą ar pardavimą bei įvairius reikalus, susijusius su mokesčių (tax) mokėjimu. Advokatas dirba Connecticut valstijoje ir kalba lietuviškai. 134 West St., Simsbury, CT 06070. E-mail: jstrimaitis@aol.com Tel.: 860 651-0261. Fax 860 651-8376.

SHALINS FUNERAL HOME, Inc., 84-02 Jamaica Ave. (prie Forest P'way St.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laidotuves. Koplyčios parūpinamos visose miesto dalyse. Tel. 296-2244.

BUYUS FUNERAL HOME. Mario Teixeira, Jr. laidotuvių direktorius, Newark office: 426 Lafayette St. (Cor. Wilson Ave.). Tel. 344-5172. Paruošiamos garbingos laidotuvės. Modernios koplyčios, oras šaldomas. Daug vietos automobiliams pastatyti.

DAIVA IZBICKAITĖ-VERŠELIENĖ, DEWOLFE REAL ESTATE, 677 Worcester Rd., Natick, MA 01760, gali aptarnauti jūsų visus nekilnojamo turto pareikalavimus. DeWolfe firma specializuojasi namų pardavimu, paskolų gavimu, persikraustymu ir draudimu. Suteikiama paslauga perkant arba parduodant namus. Skambinkite (718) 446-9743 palikite žinutę arba į įstaigą (508) 655-0680, (508) 523-9058.

VYTAUTAS BELECKAS IR SŪNUS JONAS, sav. Winter Garden Tavern, 1883 Madison St., Ridgewood, NY 11227. Tel. 821-6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA - Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai. Dalia Radžiūnas, sav. 43-04 Junction Blvd., Corona, Queens, NY 11368. Tel. 779-5156.

LIETUVIŲ RADIOJO PROGRAMA girdima pirmadieniais 9:30-10:00 val. vak. iš WPAT stoties 930 AM banga. Dėl pranešimų ir skelbimų kreiptis dr. Giedrė Kumpikaitė, 82-32 Bell Blvd., Hollis Hills, NY 11472. Tel. (718) 776-1687. Fax: (718) 479-8923. E-mail: LithNY@AOL.com arba amberwings@mac.com

Lietuvos Krikščionišką DEMOKRATIJA
ir jos spaudą paremkime dabar:
pinigais, Unitrust, testamentais.

-Tax Exempt #36-2927289-
per:
Pope Leo XIII Literary Fund, Inc.
9050 Troy Avenue
Evergreen Park, IL, 60642
Fax/Tel. 708-636-9562 Klauskite informacijų

LIETUVIŠKO STILIAUS PAMINKLAI
SUKURIAMI IR NEMOKAMAI
PRISTATOMI Į VISAS KAPINES
NEW YORK, NEW JERSEY
IR CONNECTICUT VALSTIJOSE.
ĮSTAIGA PRIE ŠV. JONO KAPINIŲ.

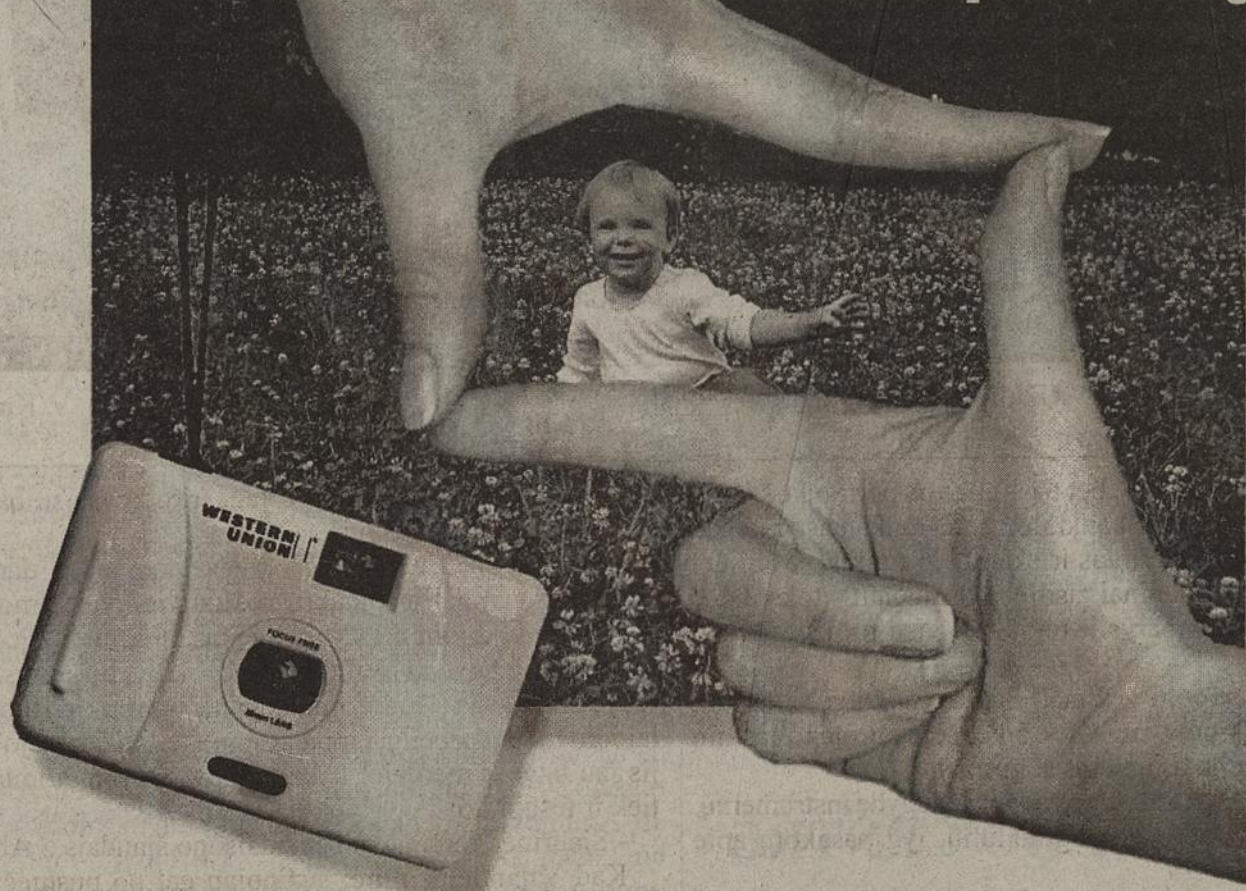
Fasolino
MEMORIALS

66 - 86 80 ST. MIDDLE VILLAGE,
QUEENS N.Y. 11379
PHONES (718) 326 - 1282 - 326-3150
- TAI MŪSŲ VIENINTELĖ VIETA -
- GAUSI PARODŲ SALĖ -

+

KVEČAS
JONAS
1933+1976

Jūs siųskite pinigus namo, o Western Union išsiųs Jums fotoaparata

Pasidalink ypatingais gyvenimo momentais su savo mylimaisiais užjūryje.

Pasiųsk dvi pinigines siuntas per Western Union Money Transfer iš JAV į Lietuvą ar kitas Centrinės ar Rytų Europos šalis nuo 2001 m. rugpjūčio 24 d. iki rugsėjo 30 d. ir

nemokamai gausi kompaktinį foto aparatą. Geri momentai ilgai nesitęsia, todėl paskubėkite. Nepraleiskite galimybės.

Siųskite pinigus šiandien!

Smulkesnė informacija

1-800-325-6000

www.westernunion.com

WESTERN UNION MONEY TRANSFER

Greičiausias pinigų persiuntimas visame pasaulyje

Western Union išsiųs 35 mm fotoaparatai kiekvienam vartotojui, kuris pasiųs dvi ar kelias pinigines siuntas per Western Union Money Transfer iš JAV į Rytų ar Centrinę Europą, siuntėjų užrašius galiojantį adresą JAV ant "Send Money" formos. Fotoaparatas bus išsiųstas 4-6 savaitių laikotarpiu po šio pasiūlymo pasibaigimo datos. Foto juosta nebus pridėta. Vienas fotoaparatas šeimai, kol ji užtikrina. Pasiūlymas negalioja telefoniniais ar kreditinių kortelių piniginių persiuntimams. ©2001 Western Union Holdings, Inc. Visos teisės priklauso autoriui.

DARBININKAS

The Lithuanian Weekly
Published by Franciscan Fathers341 HIGHLAND BLVD.
BROOKLYN, NY 11207Editorial Office 718-827-1352
Business Office 718-827-1351
FAX 718-827-2964Publication No. USPS 148-360
ISSN 0011-6637Second Class postage paid at Brooklyn, NY, Post Office
Subscription per year \$45.00. Single copy \$1.00.
Published Weekly except 2nd and 3rd week in JulyPOSTMASTER: Send Address Change to:
DARBININKAS, 341 Highland Blvd., Brooklyn, NY 11207
— Redaguoja REDAKCINĖ KOMISIJA —

Rankraščiai taisomi Redakcijos nuožiūra

“Kai
ginklai
žvanga,
mūzos
tyli”

Šis dar Antikos laikais išsakytas aforizmas per šimtmečius pasiekė trečiojo tūkstantmečio slenkstį. Bet ar iš tiesų “kai mūzos dainuoja, ginklai nežvanga”? Šis, kaip ir daugelis išsakytų sentencijų arba elementarių žodžių, išsako tik dalinę tiesą apie pasaulį. Gyvenimas per daug sudėtingas, kad jį būtų galima suskaldyti į dichotomijas - taika, kultūra, darbas versus karas, barbariškumas, naikinimas. Anglų filosofas I. Hobbes savo garsiajame veikalė apie valstybę “Leviatanas” suformulavo žmonių visuomenėje galiojantį principą - “visų karas prieš visus”, kuris anglų politinėje ekonomikoje igavo konkurencijos dėsnio formą. XIX a. II pusėje vokiečių filosofas F. Nietzsche kare matė svaiginantį kultūros šėlsma, orgiastinę jo dalyvių kūrybą. Elementariūs istorijos faktai rodo, kad karas, ta bandanti pasaulį pertraukti arba pakeisti priemonė, dažnai stimuliuojo rašytojų, filosofų, menininkų kūrybinį procesą. Prisiminkime šv. Augustiną, rašantį savo “Išpažintį”, barbarais užplūdusioje Romos imperijoje. “Don Kichotą” parašė luošas karys Cervantes, Italijos miestų renesansinė kultūra suklestėjo nuolatinių karų ir vidiųjų vaidų draskomoje šalyje. XX a. tokiais pavyzdžiais gali būti vokiečių rašytojų H. Hessės, T. Manno, lenko Cz. Miloszo, lietuvių B. Sruogos kūryba. Ne, Antikos išminčių išsakyti žodžiai nėra teisingi: karas yra susijęs su kultūra, kūryba - su kūryba.

Karas palieka žmonių civilizacijoje savitą mirties sampratą, moralinių vertybių trapias konfigūracijas, individo nuvertėjimą ir menkystę. Kare žūsta žmonės, bet jie miršta ir taikiomis sąlygomis: karas mobilizuoja tautines bendruomenes, bet jas savo laiku mobilizavo romantinis patosas ir romantikų kūryba. Iki pat Vakarų postindustrinės civilizacijos eros suklestėjimo kiekvienas vyras buvo potencialus karys, moteris - jo ir bendruomenės pagalbininkė. Karuose dalyvavo Sokratas, Ig. Lojola, Cervantes, Sz. Petefis, M. Lermontov, Ch. Péguy, G. Trakl, E. Hemingway, J. Orwell. Daugelis rusų po Antrojo pasaulinio karo tikėjosi, kad gyvenimas šalyje pasikeis, išsikeros karo metais tarp žmonių atsiradusi atjauta ir pagalba. Vokiečiai, atrodo, nieko gero nesitikėjo, lietuviai vylėsi Vakarų valstybių pagalbos kovoje prieš bolševizmą, naikinusį amžiais nusistovėjusią gyvenimo sanklodą. Gyvenimo proza - melas - sugriovė šias viltis, nes karai suteikia tik iliuzijas. Po Vietnamo ir Afganistano karo visuomenės jau nepriima ir net atmeta savo valstybės vedamus karus ir “landsknechtus” - jos piliečius.

Romualdas Granauskas

ŠVENTO LOZORIAUS DIENA 7
(gali būti dienoraštis)

(pradžią nr. 32)

Valantiejus gyveno netoli miestelio, koks pusantro kilometro, ne toliau. Iš vakarų ir iš šiaurės jo sodyba buvo užstota tankių aukštų eglų, kaip kokia siena, aukštesnių ir už namo stogą, jos saugojo nuo vėjų nemažą sodą. Ir namas buvo nemažas, su gonkomis, su radijo antena per visą čiukuro ilgį. Valantiejus pastūmė neužrakintas gonkų duris ir įsivedė tiesiai į gerąją trobą. Tai buvo didelis dažytomis grindimis kambarys, jame kelios kartos galėjo laisvai šokti vestuvės, kelti krikštynas ir giedoti budynes. Sustojau kaip įbestas. Tokio dalyko dar nebuvau gyvenime matęs.

Kambary palei visas sienas stovėjo trys juodi pianinai ir fisharmonija. Šalia jų ant žemės - rudi ir juodi didesnių ir mažesnių akordeonų futliarai, ant sienų kabėjo gitaros, mandolinos ir net citra, tik visai be stygų. Sustatyti ant pianinų juodavo smuikų dėklai. Dėl to ir kambarys neatrodė panašus į kambarį, o į muzikos muziejų, aš stovėjau pagarbiai pritilęs, kaip ir dera tikrame muziejuje, niekaip vis negalėdamas atsikvošėti iš netikėtumo ir nuostabos. Valantiejus tyliai kosčiojo tik per žingsnį nuo manęs iš šono. Gal jis laukė klausimų ar ko, bet aš nieko neklausinėjau, nes pažinau vieną juodąjį pianiną iš raižyto rašto ant priekinės sienelės. Kai aš dar mokiausi penktoje ar šeštoje klasėje, jis buvo parvežtas ir pastatytas Andriekienės kieme kartu su kitais išvežtųjų baldais ir rakandais. Stovėjo jis vidury mokyklos kiemo, ir niekas nepasigailejo užkelti jo ant priekelėsio, kad bent iš viršaus nelytų. Kentėjo jis ilgai, per kiekvieną pertrauką jį aplipdavo būrys vaikų, daužančių kumščiais klavišus ir trankant dangtį. Kartais koks

“Gatvės žmonės”: gyvenimas be namų

Ieva ČEPULKAUSKAITĖ

Per keletą pastarųjų dešimtmečių daugelio šalių miestuose formuojasi naujas reiškiny - benamių subkultūra, kurios atsiradimą lėmė didėjantis atotrūkis tarp turtingų ir vargšų. Kartą į ją patekus, labai sunku iš išsiveržti, kadangi žmonės prisitaiko ir net įpranta prie tokio gyvenimo būdo.

Benamiais paprastai laikomi žmonės, neturintys nuolatinės tinkamos gyvenamosios vietos. Atsakyti į klausimą, kas yra benamiai ir kiek jų, sunku, kadangi dažniausiai benamystė yra laikina aplinkybė. Iš kitos pusės, tai aštri visuomenės problema, su kuria susiduria visos valstybės. Kadangi Lietuvoje benamystė yra gana nauja socialinė problema, oficialiai pripažinta tik paskelbus Nepriklausomybę, norint geriau suvokti šią problemą, reikėtų pasiremti kitų šalių patirtimi.

JAV sociologai išskiria dvi pagrindines priežastis, lėmusias benamių skaičiaus augimą per pastaruosius 15-20 metų: tai didėjantis prieinamos kainos nuomajam gyvenamųjų vietų trūkumas bei nuolatinis skurdo augimas. Benamystė ir skurdas yra neatsiejami. Skurdžiai gyvenantys žmonės dažnai negali susimokėti už gyvenamą vietą, maistą, vaikų, sveikatos priežiūrą, išsilavinimą. Nepakankamos pajamos verčia atsakyti kai kurių iš šių poreikių, ir nesant kitos išeities, atsakoma namų.

Prie skurdo augimo prisideda du veiksniai: didelis darbo jėgos segmentas susiduria su vis mažėjančiomis įsidarbinimo galimybėmis, o viešosios pagalbos vertė bei prieinamumas smunka. Keičiantis ekonominei situacijai, vis didesnę svarbą įgaunant technologijų naudojimui darbo procese, mažėja žemo atlyginimo darbo poreikis. Prie šio proceso prisideda ir darbininkų sąjungų įtakos mažėjimas, darbų gamybos srityje nykimas bei paslaugų sferos plitimas, globalizacija, nestandartinio (laikino arba nepilnos darbo dienos) darbo plitimas. Algos mažėja, ir tam, kad būtų galima nuomotis būstą, ne bepakanka vienos algos. Kitas augančio skurdo ir benamystės šaltinis - mažėjanti viešosios pagalbos vertė bei pri-

einamumas. Įvairioms pagalbos benamiams programoms skiriamų pinigų neužtenka - jie padengia tik maždaug vieną trečiąją skurdo lygio. Kaip rodo įvairių šalių patirtis, socialinis aprūpinimas ir pašalpos negelbsti nuo skurdo. Iš kitos pusės, nors vis daugiau žmonių atsisako pašalpų ir pradeda dirbti, jų uždarbis nesuteikia pakankamų lėšų pragyvenimui. Ribinis skurdas labiausiai paplitęs tarp turinčių vaikus šeimų, ypač tų, kurias išlaiko motinos.

Prieinamų gyvenamųjų vietų trūkumas ir aprūpinimo gyvenamuoju plotu programų ribojimas JAV lėmė benamių skaičiaus augimą. Valstybė aprūpina gyvenamuoju plotu tik trečdalį žemas pajamas turinčių nuominkų; daugybė skurdžiai gyvenančių šeimų ir individų atsiduria ilgose laukiančiųjų eilėse.

Prie benamystės lygio augimo prisideda ir daugybė kitų veiksnių. Tai:

Sveikatos priežiūros neprieinamumas - žemas pajamas turintiems žmonėms rimta liga ar trauma gali lemti benamystę, pradedant darbo praradimu, santuokų išnaudojimu gydymuisi ir baigiant išskeldinimu. **Smurtas namuose** - mušamos moterys, ypač skurdžiai gyvenančiose šeimose, dažnai priverstos rink-

tis - gyventi taip, ar išeiti į gatvę, nes tokia moteris, palikusi namus, paprastai neturi kur eiti. Atitinkamos institucijos suteikia prieglobstį tokioms moterims ir vaikams, bet jos negali aprūpinti pastoge visų, ir dalis neišvengiamai tampa benamiais.

Psichiniai sutrikimai, kurie neleidžia žmonėms patenkinti pagrindinių kasdieninio gyvenimo poreikių, tokių kaip rūpinimasis savimi, namų tvarkymas bei tarpasmeniniai santykiai - dar viena benamystės priežastis. Benamiai, turintys psichinių sutrikimų, išlieka benamiais ilgiau ir turi mažiau kontaktų su šeima bei draugais, jiems sunkiau įsidarbinti, jų prastesnė fizinė sveikata, jie dažniau susiduria su teisine sistema.

Žalingų įpročių ir benamystės ryšys gana sudėtingas. Nors alkoholio ir narkotikų vartojimo lygis tarp benamių yra daug aukštesnis, palyginti su visa populiacija, tačiau benamystės lygio augimas negali būti siejamas tik su žalingais įpročiais. Daug žmonių, įpratusių prie alkoholio ar narkotikų, netampa benamiais, bet skurdžiai gyvenantys žalingų įpročių turintys žmonės patenka į benamystės rizikos grupę. Iš kitos pusės, gatvėje gyvenantiems žmonėms sunkiau gauti medicinos pagalbą, taip pat ir gydymą nuo žalingų įpročių. Pagrindinės kliūtys žalingų įpročių turintiems benamiams - tai sveikatos draudimo ir apskritai dokumentų neturėjimas, gydymo procedūrų lankymo nereguliarumas, transporto

neturėjimas, neefektyvūs jų gyvenimo sąlygomis gydymo būdai, rėmimo paslaugų nebuvimas, o neretai - ir neigiamas visuomenės požiūris į jų problemas.

Sveikatos priežiūra - benamystė tiesiogiai susijusi su prasta gatvėje gyvenančių žmonių sveikta. Benamiai labiau linkę į chroniškus sveikatos sutrikimus. Kai žmogus gyvena gatvėje, ypač sunku išgydyti ir kontroliuoti nuolatinio gydymo reikalaujančias ligas: tuberkuliozę, diabetą, žalingus įpročius, psichikos sutrikimus. Be to, benamiai daug dažniau kenčia nuo įvairių traumų. Atskira problema - AIDS ar ŽIV sergantis benamiai. Žmonės, susirgę šiomis ligomis, dėl diskriminacijos ar ilgesnio gydymosi įstaigose praleisto laiko gali prarasti savo darbo vietas, taip pat gydymo išlaidoms išleisti visas santaupas. Dėl to jie tampa benamiais. ŽIV sergantis benamiai yra silpnesni už kitus, todėl dažniau serga įvairiomis ligomis, o būdami benamiai jie daug sunkiau gauna reikiamą sveikatos priežiūrą ir gydymą.

Didelę problemą sudaro **benamių vaikų ir jaunimo išsimokslinimas**. Šeimai tapus bename, ji paprastai priversta dažnai keltis iš vienos vietos į kitą, todėl benamiams vaikams kyla problema lankant mokyklą; problemų kyla ir dėl mokyklų įrašų perdavimo vėlavimo, nuolatinio adreso, transporto nebuvimo. Neturėdami galimybių lankyti mokyklos ir įgyti išsilavinimo, benamiai vaikai neįgyja

(nukelta į 4 psl.)

Užupis, Vilnius

V. Kapočiaus nuotr.

mokytojas priešęs sudraudavo, bet tik ligi kitos pertraukos.

Aš tylėdamas priejau prie to kankinio, viena ranka paspaudžiau akordą. Dabar jis buvo suderintas ir skambėjo puikiai. Man net pasigirdo, kad ir kiti du pianinai atsiliepė pirmajam - toks aidas buvo tas Valantiejaus kambarys ir tokia gili visų tų negrojančių instrumentų tyla.

- Kol neliovės tie žmonių vežimai, buvau sudžiūvęs į šakalį, juoda bulvynė ir juoda bulvynė. Kiek anie, šėtonai mano lašinių susprogo, kiek samagono aš aniems sugirdžiau!..

Jis ir pats dabar nustebeš apžvelgė visą šitą daugybę instrumentų. Ne tiek nustebeš, kiek su dideliu gauduliu, lyg pasakotų apie užaugintus našlaičius.

Nusirašiau aš ir Jonušo maršus, ir tą Šopeno gedulingąjį. Butelį jis pastatė ant didžiojo stalo, pastūmėjęs į šoną natų sąsiuvinis: - Išgerkim ir pagirajykim polką “Diedušką”. Kokį akordeoną imsi?

- “Honerį” turi?

- Va ten, - susistatė klarnetą.

Grojom mudu ir tą jo mėgstamą “Diedušką” ir “Neapolietiška polkute”. Juk jam taip retai terekdavo groti linksmas melodijas. Jis taip ir sakė:

- Dabar daug mažiau žmonių bimiršta. Kurie namuose kaip žmonės turėjo mirti - tuos išmėlioravo, išdraskė, kiti į miestus pas vaikus išsikėlė. O vesele, krikštynas jau dabar su saksofonais, trombonais, elektrinėmis muzikomis groja... Aš jau savo seniu naujoviškai nebepermokysiu.

Ilgai sėdėjom, gerai kalbėjom, tik tai parėjau namo prieš vidurnaktį, beveik ardamas nosimi žemę. Bet daugiau aš jo namuose nebuvau, tik šiaip susitikdavom miestelyje, ir visuomet jis paklausdavo, ką naujo mano mokiniai išmoko.

- Ar neužmiršai, ko prašiau? - prieš kalbos galą visuomet pasiteiraudavo. - Ar jau išmokit gedulingąjį?.. Matai, neilgai betrauksiu.

- Jau beveik, tik tai, kai grojam trio, bosas su baritonu klysta, ten jiems sunkios partijos.

- Nu, tad sudiev. Neskubink per daug vaikų, dar aš turiu kiek tiek laiko, dar galiu palaukti, kol kaip reikiant išmoks.

Bet nenugrojom mes Valantiejaus laidotuvių. Po kelerių metų, aš išsikėliau gyventi į Vilnių, iširo mokinių orkestras, o Valantiejus tebebuvo gyvas. Išmirė muzikantai, numirė ir žmona, tik po jos laidotuvių jau nebeilgai ir pats betraukė. Kažko atėjo rytą kaimynė, jis jau beveik merdėjo. Ir kalba buvo pusiau atimta, tad ji tikiai tiek ir tesuprato:

- Šiaurinėj kerčioj - po šiaudais, po šiaudais... Abudu kartu...

Kad Valantiejus mirė, sužinojau gal po pusmečio, kažko paskambinęs Intui į Mosėdį. Tas ir sako;

- Ar žinai, kad Valantiejus pats savo laidotuves nusigrojo?

- Eik tu!.. - sakau. - Kaip?..

- Kol dar buvo visi gyvi, susidėjo pinigų, nusipirko magnetofoną, susirinko paskutinį kartą ir įsirašė. O kai kuris mirdavo - ir paleisdavo tą juostą.

- Klausyk! - pradėjau šaukti į ragelį. - Ar tebėra ta juosta?.. Duok man telefoną, kas galėtų žinoti!..

Atsiliepė Valantiejaus duktė, ten dabar ji gyvena su anūkais.

- Nebėr tos juostos. Antai iškarstė vaikai po obelis...

Aš vos infarkto negavau.

O ta kaimynė, kuri užtikio jau merdėjantį Valantiejų, niekam tu jo paskutinių žodžių taip ir nepersakė. Pagal savo bobišką protą pagalvojo: ten užkasti auksiniai. Kai jau viskas nurimo ir visi iš laidotuvių išsikirstė, vieną naktį kasė, kasė daržinės kampe abudu su vyru, bet teikė tik baltus žmogaus kaulus, keistus tokius kaulus, kuriems trūko pusė galvos.

02.05

Šiandien pabandžiau nueiti iki vonios be jokių lazdu ir ramentų - ir nuėjau!

Švento Lozoraius diena pasibaigė.

(pabaiga)

■ Afganistane naktį į spalio 1-ąją prasidėjus smarkioms ir sėmingoms opozicijų pajėgų atakoms, kartu su 70 karių dezertyravo Talibano pajėgų vadas. Anot Pakistane įsikūrusios naujų agentūros "Afghan Islamic Press", Talibano pareigūnai patvirtino, kad jų pajėgų vadas Mohammad Suleman, rytiniuose ir vakariniuose šalies rajonuose prasidėjus susirėmimams, dezertyravo kartu su 60 ar 70 kovotojų. Opozicijos šaltinių teigimu, per pastarąsias 24 valandas į jų gretas įsiliejo maždaug 200 Talibano kovotojų. Kiti pranešimai teigia, kad islamistų judėjimo pozicijos silpsta, bandant duoti atkirtį galimam JAV puolimui dėl numanomos jo paramos terorizmui.

■ Šiaurės Ispanijos Vitorijos mieste vienas žmogus anksti spalio 1 d. rytą buvo lengvai sužeistas, kai priešais teismo rūmus sprogo prikrautas sprogmenų automobilis. Sprogimas, dėl kurio kaltinama baskų separatistų organizacija ETA, padarė didelę žalą teismo pastato fasadui, be to, išdegė maždaug 20 kaimynystėje esančių automobilių vidus, taip pat išbyrėjo kelių butų, esančių skersai gatvės nuo teismo pastato, langai. Be to, skriejančios stiklo šukės sužeidė vieną praeivį, kuriam buvo suteikta pirmoji pagalba.

■ Maskva spalio 1 d. atmetė Gruzijos prezidento Eduardo Ševardnadzės pasiūlymą tarpininkauti sprendžiant Čėčėnijos konfliktą. "Rusija pati gali išspręsti savo vidaus problemas", - sakė šios šalies prezidento Vladimir Putino įgaliotojo atstovo Pietų federalinėje apygardoje generolo Viktoro Kazancevo padėjėjas Nikolaj Britvin. V. Kazancev rugsėjo 24 d. buvo paskirtas pareigūnu, į kurį čėčėnų sukilėliai gali kreiptis norėdami svarstyti nusiginklavimo būdus. Tokį pasiūlymą sukilėliams per televiziją buvo pateikęs V. Putin, kuris tuo pačiu nurodė 72 valandų terminą. Čėčėnai atidavė tik kelis ginklus, bet nepriklausomybininkų prezidentas Aslan Maschadov pasiūlė derėtis dėl konflikto sprendimo. E. Ševardnadzė rugsėjo 30 d. sutiko patenkinti A. Maschadovo padėjėjo prašymą tarpininkauti, bet su sąlyga, kad Rusija tam pritaris.

"Gatvės žmonės": gyvenimas be namų

(atkelta iš 3 psl.)

igūdžių ir žinių, kurie ateityje padėtų jiems išsivaduoti iš skurdo.

Atskirai reikėtų aptarti benamių šeimų su vaikais situaciją. Benamystė žlugdo šeimą. Ji suardo beveik visus šeimoms gyvenimo aspektus, pažeisdama šeimoms narių fizinę ir emocinę sveikatą, trukdydama vaikams lavintis ir tobulėti ir paprastai lemia šeimoms narių išsiskyrimą. Pagrindinės šeimų tapimo benamėmis priežastys – skurdas ir prieinamo gyvenamo ploto nebuvimas, taip pat – smurtas namuose. Benamystė skaudžiai atsiliepia visų šeimoms narių, o ypač – vaikų sveikatai. Ji ypač žalinga pirmaisiais vaikystės metais, tačiau ir paaugus kelia daug minėtų problemų dėl mokyklų lankymo ir išsilavinimo įgijimo. Neigiamas benamystės pasekmės patiria ir tėvai – pavyzdžiui, benamės moterys daug dažniau kenčia nuo depresijos, didelė dalis benamių motinų yra bandę nusižudyti.

Benamis jaunimas – jaunesni nei 18 metų individai, gyvenantys be tėvų, globėjų ar atitinkamos įstaigos globos. Paprastai jaunuoliai tampa benamiais dėl kelių priežasčių – šeimoms problemų, ekonominių sunkumų bei gyvenamosios vietos nestabilumo. Didelė benamio jaunimo dalis paliko namus po metų trukusio fizinio ir emocinio smurto, įtemptų santykių, žalingų šeimoms narių įpročių, tėvų nerūpestingumo. Dalis jaunimo netenka namų, kai jų šeimos patiria finansines krizes, kilusias dėl prieinamo gyvenamojo ploto trūkumo, ribotų išdarbinimo galimybių, mažų atlyginimų, sveikatos draudimo nebuvimo, nepakankamos socialinės rūpybos. Neretai benamiais tampa ir dėl vieno ar kitokių priežasčių vaikų prieglaudas palikę jauni žmonės. Gatvėje dėl jauno amžiaus šiems žmonėms sunku rasti lengvųjų būdų užsidirbti pragyvenimui, todėl daugelis padeda teikti seksualines paslaugas tam, kad užsidirbtų maistui, drabužiams, pastogei. Taip jie atsiduria tiesioginiame pavojuje užsikrėsti AIDS ar ŽIV. Jie dažnai kenčia nuo nerimo ir depresijos, prastos sveikatos ir mitybos, žemo savęs vertinimo. Neturėdami galimybių įgyti išsilavinimo, jie sunkiai gali keisti savo gyvenimo būdą.

Vyresnio amžiaus benamiai – kita kritinė grupė. Paprastai šiai

kategoriškai priskiriami vyresni nei 50 metų žmonės. Vyresnio amžiaus benamiai yra ta grupė, kurios atstovai, kartą patekę į gatvę, sunkiausiai grįžta į normalų gyvenimą. Be to, šie žmonės dažniausia tampa nusikaltimų aukomis, didžioji jų dalis kenčia nuo sunkių sveikatos sutrikimų.

Kalbant apie Lietuvos situaciją, reikėtų atminti, kad nauja ekonominė sistema lėmė ir žmonių gyvenimo būdo pokyčius. Jei Tarybų valdžios metais visi gavo nors nedidelį, tačiau garantuotą atlyginimą, dabar tokios garantijos nebeliko. Lietuvoje, kaip ir visose šalyse, yra nemažai skurdžiai gyvenančių žmonių. ES Ministrų Tarybos apibrėžimu, skurstančiais turi būti laikomi tie asmenys, šeimos ir asmenų grupės, kurių ištekliai (materialiniai, kultūriniai, socialiniai) yra tokie riboti, kad išstumia juos iš minimaliai priimtino gyvenimo būdo šalyje, kurioje jie gyvena. JTO yra nustačiusi tris skurdo ribas: besivystančioms šalims – 1 JAV doleris dienai; vidutinio išsivystymo šalims – 4 JAV doleriai dienai; išsivysčiusioms pramoninėms šalims – 14 JAV dolerių dienai. Lietuva patenka į antrą kategoriją. JTO ekspertų duomenimis, 1995 metais Lietuvoje žemiau skurdo ribos gyveno apie 18 proc. žmonių. Lietuvos statistikai siūlo platesnį diapazoną – tarp 5-25 proc., nes tiksliai nustatyti gyventojų pajamas sunku. Dar kiti tyrėjai teigia, kad skurdžiausiai gyvena šeimos, auginančios vaikus iki 18 metų. Tokių šeimų Lietuvoje yra apie 64 proc.

Pastarųjų dešimtmetį labai padaugėjo valkatų, elgetų, gyvenančių šiukšlynuose. Skirtingai nuo JAV ir Vakarų Europos miestų, kur užribio žmonės gyvena koncentruotai, Lietuvoje jie yra išsisklaidę.

Tarybiniais metais vadinamajai „užribio klasei“ priklausantių asmenų buvo nedaug, kadangi nenorintys dirbti žmonės buvo įdarbinami prievarta, elgetoms – draudžiama prašyti išmaldos, o visiškai benamiai – apgyvendinami prieglaudose. Šiandien reikia atskirti keletą asmenų grupių. Benamiais laikomi žmonės, neturintys jokios gyvenamosios vietos. Jie niekada neturėjo savo buto arba jį prarado, nakvoja atsitiktinėse vietose, neturi turto, pragyvena iš atsitiktinių darbų, elgetavimo, šiukšlynuose surinktų butelių

bei antrinių žaliavų. Benamiai sudaro didelę šiukšlynų žmonių dalį. Šie žmonės gyvena šalia šiukšlynų susirėstose būstuose, šiluminėse trasose, apleistuose namuose ar jų rūsiuose. Bandymai juos įkurdinti prieglaudose dažniausiai baigiasi nesėk-

Elgetaujanti moteris Vilniuje

V. Kapočiaus nuotr.

mingai, nes tiems žmonėms praprasti prie kokių nors taisyklių yra sunku. Didelio skirtumo tarp benamių ir valkatų nėra, tačiau pastaraisiais ne visada tampama dėl neturto, prarastų namų – lemti gali ir psichologinė žmogaus nuostata, kai nusiviliama gyvenimu, protestuojama arba

dėl kitų priežasčių pasitraukiama iš normalios aplinkos. Elgetos paprastai turi namus. Kartais elgetavimas tampa pragyvenimo šaltiniu, teikiančiu nemažą pajamą, tačiau paprastai elgetomis tampama dėl to, kad prarandamas darbas, sveikata, o

problema – gatvėse ir šiukšlynuose laiką leidžiantys vaikai, nes jie paprastai nelanko mokyklos, neįgyja specialybės, todėl beveik neturi galimybių išsiveržti iš užribio klasės.

Valstybės parama vargšams teikiama įvairiais būdais. JAV dominuoja vadinama B politika, kai padedama žemiau skurdo ribos atsidūrusiems asmenims, bet nesistengiama visiškai išvengti skurdo. Europoje plačiau naudojama A politika, kai stengiamasi visų vargšų pajamas pakelti iki numatytos ribos. Lietuvoje taip pat laikomasi A politikos, nustatomas minimalus pragyvenimo lygis, privalomas atlyginimo minimumas. Tai iš tiesų paliko neturtingas žmones, bet visiškai panaikinti skurdo kol kas dar nepasisekė nė vieni valstybei.

Didelė problema, susijusi su benamyste – visuomenės požiūris į benamius. Lietuvoje, kaip ir kitose postsocialistinėse šalyse, visuomenės požiūris į marginalines grupes – taip pat ir benamius – dažniausia neigiamas. Daugelį metų visuomenei buvo pateikiami iškreipti faktai apie socialinę struktūrą. Žmonės niekuomet nebuvo lygūs savo poreikiais, igūdžiais ir sugebėjimais. Tačiau benamystės atsiradimas suvokiamas kaip neigiamas reiškinys, kurio pradžia siejama su 1989 metais. Žiniasklaida taip pat pateikia gana neigiamą benamių įvaizdį. Pavyzdžiui, dauguma žmonių tiki, kad išmaldos prašymas – pelningas užsiėmimas, ir, kad išmaldos prašytojai emociškai ir finansiškai išnaudoja sąžiningai dirbančius žmones. Apskritai benamystės problemai visuomenėje skiriama pernelyg mažai dėmesio, trūksta objektyvios ir patikimos informacijos.

Vilniečiai lieka ištikimi savo miestui

(atkelta iš 1 psl.)

o sumažėjo Žvėryno, Pilaitės prestižas.

"Ištyrę Vilniaus miesto gyventojų poreikius, galime sudaryti gana aiškų sostinėje vyraujančių problemų paveikslą. Daugelio jų sprendimo būdai bus numatyti šiuo metu pradėtame rengti Vilniaus miesto strateginiame plane", - sakė savivaldybės įmonės "Vilniaus planas" projektų vadovas Linas Sinkevičius.

Pasak jo, minėtoji apklausa papildys aktualiausių plėtros sričių sąrašą, iš kurio bus renkami Vilniaus miesto prioritetai.

Liepos mėnesį vykdotos apklausos metu buvo kalbėtasi su daugiau nei 1,000 nuolatinių

sos-tinės gyventojų.

Dauguma atsakiusių nepatenkinti nesaugumu, dideliu nusikalstamumu mieste (69%) ir jaunimo narkomanija (57%).

Šių metų apklausoje daugiau nepatenkintųjų nusidėvėjusiais ir neekologiškais namais bei nekokybišku komunaliniu aptarnavimu.

Daugiau nei pusė (52%) apklaustųjų mano, kad Vilniuje visų pirmą reikia plėtoti visuomeninį transportą, o už susisiekimo dviračiais plėtra pasisako apie 20 proc. respondentų.

Didžioji dalis vilniečių reguliariai naudoja troleibusais ir autobusais, o lengvaisiais automobiliais važinėja 42% miesto gyventojų.

Vidutiniškai kelionei į ir iš darbo ar mokymosi vietos vilniečiai sugaišta 51 minutę. Važiuojant visuomeniniu transportu, sugaištama 66 minutės, lengvuju automobiliu - 37 minutės, o einant pėsčiomis - 25 minutes.

Idėjai, kad sostinei reikia greitaeigio tramvajaus, pritaria net trečdalis vilniečių.

Daugiausiai miestiečių prioritarą savivaldybės projektui statyti vakarinį bei pietinį aplinkkelius bei automobilių skaičiaus mieste mažinimui.

Dauguma sostinės gyventojų taip pat sutiktų paversti Gedimino prospektą pėsčiųjų aleja ir nori, kad gyvenamųjų namų aplinka būtų labiau pritaikyta žmonėms su negalia.

BNS

Andrius Martinkus

SATANIZMAS: pradžia ir pabaiga

1

Finikiečių Molechas, egiptiečių Setas, actekų ir majų Teskatlipoka, graikų erinijos, romėnų furijos ir lemūrai, indų rakšasai, skandinavų Lokis ir troliai, lietuvių Velnias ir Giltinė - pasaulio tautų mitologijos nestokoja blogio ir žiaurumo personifikacijų arba šiaip nesimpatiškų būtybių. Ko vėta, pavyzdžiui, graikų Hekatė, trigalvė moteris su gyvatėmis plaukuose, magijos ir burčių deivė, šmėklų ir košmarų globėja, kuriai kryžkelėje buvo aukojami šunys? Bet kas ji yra prieš Artimųjų Rytų siaubą Molechą, mintantį kūdikiais, arba prieš vieną kraugerisčiausių visų laikų ir tautų dievų Teskatlipoką, kasmet reikalavusį tūkstančių žmonių aukų? G.K. Chestertonas masiškai žmones aukojusiose kultūrose buvo linkęs įžvelgti net demonišką pradą. Tačiau politeistinėse religijose blogiui atstovavo daug jėgų, blogis buvo išbarstytas daugelyje mitologijų personažų, iš kurių nė vienas, net pats "blogiausias", nebuvo absoliučiai blogas (o kai kuriuose panteonuose, pvz., graikų, sunku rasti ir visais atžvilgiais teigiamą veikėją). Graikų erinijos ir romėnų furijos buvo keršto dievybės, bet taip pat ir teisingumo vykdytojos. Lietuvių Velnias dažniausiai nėra palankus žmogui, tačiau tai anaipol ne piktoji dvasia krikščioniška prasme, jis gali būti ir Dievo priešininkas, ir pagalbininkas. Žmogaus paaukojimas buvo žiaurus paprotys, tačiau Molecho ir Teskatlipokos garbintojai suvokė atlieką skaudžią, bet privalomą pareigą. Niekur nebuvo tarnaujama blogiui

kaip tokiam dėl to, kad jis blogis. Absoliutaus blogio, kaip tobulo gėrio priešininko, pagonybė nepažinojo.

Tik persų mazdaizmo bei iš jo kilusio zoroastrizmo religijose atsiranda absoliutaus blogio personifikacija, blogasis dievas Angra Mainjus, tamsos ir mirties valdovas, kovojantis prieš gerąjį šviesos ir kūrybos dievą Ahūrą Mazdą. Gėrio ir blogio kova, kurioje, beje, žmogaus vaidmuo yra daug svarbesnis nei politeistiniuose kultuose (šioje kovoje žmogus dalyvauja savo moraliniais poelgiais, apsisprendamas už gėrį ar blogį), pasibaigs galutine Ahūros Mazdos, gėrio įgalko prieš blogį. Persiškoji absoliutaus blogio idėja turėjo įtakos Šėtono sampratos susiformavimui vėlyvajame judaizme, o per jį - krikščionybėje bei vėliau islame. Apskritai Šėtonas (Ha Satan) Senajame Testamente minimas labai retai, o ten, kur jis minimas, dar nereiškia tokios priešybės Dievui kaip vėliau krikščionybėje. Šėtonas, verčiantis Dievą abejoti Jobo teisumu ir provokuojantis Dievą siųsti Jobui baisias nelaimes (Job 1,6), dar nėra Dievo priešas vėlesne prasme (Jobo knyga parašyta tarp VII ir V a. pr. Kr. remiantis dar senesne liaudies legenda), bet Dievo tarybos narys, Dievo šnipas, panašus, anot kai kurių tyrinėtojų, į Persijos slaptosios policijos viršininką. Jahvės religija ilgą laiką didžiausiais priešais laikė pagoniškuosius Kanaano kultus. Ne Šėtonas, o dievai ir stabai buvo Jahvės varžovai. Šėtono, kaip Dievui besipriešinančios jėgos, samprata pradeda įsigalėti Babilonijos nelaisvės metu (597-538 m. pr. Kr.). Anot E. P. Sanders, tai sietina su tuo, kad tremties metu žydai pamažu tapo visiškais monoteistais ir iškilo poreikis paaiškinti blogio egzistavimą (juk už jį negalėjo būti atsakingas gerasis Dievas). Anksčiau pranašai Izraelio nelaimes aiškino kaip bausmę už nusigręžimą nuo Jahvės ir tarnavimą svetimiems dievams. Dievams mirus, jų vietą užima puolęs angelas, piktoji dvasia. Dar labiau šią Šėtono sampratą įtvirtino persų dualizmas, veikęs žydų teologiją persų valdymo laikotar-

piu (538-331 m. pr. Kr.).

Vėlyvajame judaizme Šėtonas jau aiškus Dievo priešas. Jėzui teko susidurti su ištisomis demonų armijomis. Pačioje krikščionybės ikūrėjo veiklos pradžioje piktoji dvasia jį gundė pasaulietinio valdovo galia ("jei parpuoleš ant žemės pagarbinsi mane, visa bus tavo" (Lk 4,7)), o pabaigoje bandė fiziškai jį sunaikinti ant kryžiaus. Šėtonas, velnias, piktoji dvasia Naujajame Testamente yra daug dažniau minimi nei Senajame. Tačiau Šėtono valdžioje esančiųjų laikysena vis dar pasyvi. Nei besipriešinantys Jėzui misijai, nei šiaip nusidėjėliai, nei juolab demonų apsėstieji nelaiko savęs Šėtono tarnais ar įrankiais. Antrojo Petro laiško autorius apie netikrus pranašus rašo, kad jie "kaip neprotingi gyvuliai, tarsi iš prigimties skirti sugavimui ir užmušimui" (2 Pt 2,12). Šėtonas yra apgavikas (2 Kor 2,11) ir gundytojas (1 Tes 3,5). Asmuo Šėtono atžvilgiu kol kas tėra tik jo destruktivios veiklos objektas, kuriuo galima manipuliuoti. Demonų apsėstieji visada buvo viena svarbiausių Jėzaus veiklos sričių. Šėtonas įeina į Judą (Lk 22, 3; Jn 13,27) ir užvaldo Ananijo širdį (Apd 5,3). Tačiau Apreiškimo knyga į išganymo dramos areną įveda naują personažą, kurios santykis su blogio kunigaikščiu radikaliai skiriasi nuo anksčiau minėtų atvejų. Žmogus-žvėris (Apr 13, 11-18), Nedorelis (2 Tes 2,8), Antikristas (1 Jn 2, 18; 4,3) jau sąmoningai stoja blogio tarnystėn, ne šiaip daro blogus darbus iš gobšumo ir nusivylimo (Judas) ar veidmainiaudamas (Ananijas ir Sapfira), bet daro blogį dėl paties blogio, Šėtono garbei. Antikristas nėra apsėstas ar velnio įsikūnijimas, kaip kartais manoma, nėra zombis, bet visiškai laisvas dorovinio apsisprendimo subjektas, galintis su Šėtonu sudaryti sutartį.

Vis dėlto Antikristas ilgą laiką išliko grynai apokaliptinė figūra. Tiesa, pirmieji krikščionys pasaulio pabaigą nukeldavo į gana artimą ateitį.

(bus daugiau)

SVEIKATOS KERTĖ

Vaistai ir alkoholis

Pasaulinės sveikatos organizacijos duomenimis, 92 proc. Žemės gyventojų vartoja alkoholį. Rusija pirmąją pagal „geriančiųjų“ skaičių, tenkanti vienam gyventojui, aplenkdamą Prancūziją, Portugaliją, Italiją, Vokietiją bei Vengriją. Tačiau žmonės ne tik geria, bet ir vartoja vaistus, kurie su spirituotais gėrimais visiškai nederą.

Apskritai kalbant, alkoholis gali paveikti bet kurį medicininį preparatą. Tai atsitinka dėl to, kad etilo spiritas ir vaistai kepenyse yra skaidomi tų pačių fermentų, tuo būdu „trukdydami“ vienas kitam.

Ypač pavojingos šios kombinacijos:

alkoholis + aspirinas = skrandžio opa,
alkoholis + kofeinas, efe-

drinas, teofedrinai, koldreksas, koldaktas = aukštas spaudimas, alkoholis + šlapimą skatinantys vaistai, hipotenziniai preparatai = staigus arterinio spaudimo kritimas,

alkoholis + tylenol (paracetamolis) = pažeistos kepenys, alkoholis + insulinas = staigus cukraus kiekio kraujyje sumažėjimas, koma,

alkoholis + nuskausminamieji, priešuždegiminiai preparatai, nervus raminantieji = intoksikacija,

alkoholis + migdomieji, trankvilizatoriai = intoksikacija, smegenų koma,

alkoholis + antibiotikai = jokio gydymo poveikio,

alkoholis + nitroglicerinas = alergija ir ligos paūmėjimas.

Dr. R.B.

Kodėl medus turi gydomąjį poveikį

Illinois universiteto mokslininkai išsiaiškino, kodėl medus turi gydomąjį poveikį žmogaus organizmui.

Meduje rastas didelis kiekis antioksidantų, kurie saugo nuo širdies ligų bei auglių. Šie junginiai rasti septynių skirtingų rūšių meduje.

Septynių rūšių medus buvo išbandytas specialiu testu, kurio metu buvo analizuojamas medaus sugebėjimas naikinti laisvųjų radikalų molekules. Be to, mokslininkai išsiaiškino, kad stipriausias yra tamsus medus.

Health News

NAUJOS KNYGOS

Eric Hobsbawm. KRAŠTUTINUMŲ AMŽIUS

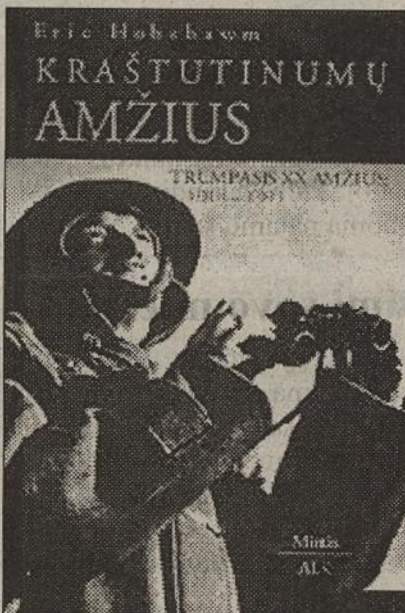
Apie XX amžiaus istoriją niekas negali rašyti taip, kaip rašytų apie kurios kitos epochos istoriją jau vien dėl to, kad niekas negali apie savo gyvenamą laikotarpį rašyti taip, kaip gali (ir turi) rašyti apie periodą, kurį pažįsta tik paviršutiniškai, iš nuogirdų, iš to meto šaltinių ar vėlesnių istorikų darbų.

Taigi, kaip suprasti tą trumpąjį XX amžių, kitaip sakant, laikotarpį, trunkantį nuo Pirmojo pasaulinio karo pradžios iki SSRS žlugimo, kuris, kaip dabar matome, yra ką tik pasibaigęs istorinis periodas?

Nežinome, kas mūsų laukia toliau, koks bus trečiasis tūkstantmetis, nors ir neabejojame, kad kaip tik trumpasis XX amžius ir suformuos jį.

Tačiau niekas neabejoja, jog devintojo dešimtmečio pabaigoje ir dešimtojo pradžioje baigėsi viena pasaulio istorijos era ir prasidėjo nauja, o tai svarbi žinia šio amžiaus istorikams.

J. Dusevičiūtė

Lenkijoje nelegaliai dirba apie 1,5 mln. užsieniečių

Lenkijoje šiuo metu be leidimo dirba apie pusantro milijono užsieniečių, ir nors šie duomenys neoficialūs, vyriausybei tai kelia didelį susirūpinimą, nes šalyje darbo neturi 2 mln. 850 tūkst. žmonių - maždaug 15,9 proc. visų darbingų Lenkijos gyventojų.

Lenkijos darbo valdyba tvirtina, kad užsieniečiai paprastai dirba menkai apmokamus ir neprestizišnius darbus. Patys lenkai verčiau ieško uždarbio Vakaruose, savo vietas užleisdami atvykėliams iš Rytų, nes tėvynėje už darbo valandą mokama apie 5 zlotus (maždaug \$1.25), o Vokietijoje - 10 markių (maždaug \$4.90).

Nelegalus darbas ypač pa-

plitęs centrinėje Lenkijoje, prie didžiųjų šalies turgaviečių ir pasienio regionuose.

Vien tik šiemet Darbo valdybos darbuotojai drauge su policija ir pasieniečiais sulaikė ir deportavo daugiau kaip tris tūkstančius be leidimo dirbusių užsieniečių. Tai daugiausiai Rytų šalių - Rusijos, Ukrainos, Baltarusijos, Moldavijos, Vietnamo, Rumunijos ir Mongolijos - piliečiai.

Darbo valdybos duomenimis, pernai Lenkijoje leidimai legaliai dirbti buvo išduoti 18 tūkst. asmenų iš 124 užsienio šalių, daugiausia ukrainiečiams, vokiečiams, anglams, prancūzams, olandams ir belgams.

BNS

Vitaminas C rūkoriams kenksmingas

Australijos mokslininkai tvirtina, kad didelės vitamino C dozės pavojingos rūkorių sveikatai. Mat dėl rūkymo jų organizme yra labai daug susikaupto kadmio, kuris nesuderinamas su vitaminu C. Beje, daug kadmio yra tokiuose produktuose, kaip kviečiai, vėžiai bei Azijoje auginami ryžiai. Sąvei-

kaudamas su vitaminu C kadmio gali išprovokuoti vėžinių ląstelių augimą. Pavojinga rūkoriaus vitamino C dozė prasideda nuo ketvirtadalio gramo per dieną. Kadmio sunkiai išvedamas iš organizmo ir gali tūnoti jame dešimtmečius, todėl net ir nustojus rūkyti šis pavojus išlieka dar gan ilgai.

AP

Briedžiukai kepti grietinės padaže

600 g šviežių briedžiukų, (grybų rūšis) druskos,
2-3 šaukštai sviesto arba margarino,
1 šaukštas miltų,
200 g grietinės,
1 kiaušinis,
1 šaukštas petražolių lapelių,
2 šaukštai tarkuoto sūrio

Briedžiukus švariai nuplauti, supjaustyti gabalėliais, apibarstyti druska ir 10-15 minučių kepti svieste. Paskui įberti miltų, sumaišyti, dar kelias minutes pakepinti, įpilti grietinės, 1-2 minutes pavirinti, praušinti ir

Vištienos kepenėlės

200 g kepenėlių,
2 svogūnai,
1 nedidelis aitrusis pipiras,
2 šaukštai aliejaus,
žiupsnelis cukraus,
druskos pagal skonį,
5 šaukštai grietinės

Svogūnus smulkiai supjaustyti, labai smulkiai supjaustyti

įmušti kiaušinį. Grybus sukresti į riebalais pateptą formą, apibarstyti tarkuotu sūriu, ant viršaus uždėti sviesto gabalėlių ir kepti, kol apsitrauks rausva plutele. Iškeptą valgį apibarstyti žalumynais.

Patiekti su baltos duonos skrebučiais arba virtais ryžiais ir šviežių agurkų salotomis.

aitrųjį pipirą. Juos sumaišyti ir pakepinti aliejuje. Supjaustome vištienos kepenėles, sudedame į svogūnus ir kepame ant silpnos ugnies pastoviai maišydami. Įdedame cukraus, druskos ir pipirų, išmaišome. Prieš baigiant kepti supilame grietinėle. Garnyrai labiausiai tinka ryžiai.

Lietuvos verslininkai remia kaimo mokyklas

Lietuvos bendrovės, atsiliepdamos į prezidento Valdo Adamkaus kvietimą dalyvauti ilgalaikėje švietimo programoje, žada skirti 15 mln. litų. Banko "Hansa - LTB" atstovas pristatė projektą, pagal kurį bankas per 1.5 metų kaimo mokykloms perduos 1,500 kompiuterių.

Be šio banko atsiliepė "Lietuvos telekomas", "Microsoft", "Omnitel", "Vilcomb", "Sonex kompiuteriai", "Hewlett Packard Lietuva", Juozo Kazicko fondas ir Žemės ūkio bankas. Pernai Lietuvos mokyklose vienu kompiuteriu turėjo naudotis 100, ši rudenį - 60-75 moksleiviai.

Tikimasi, kad jau šimet vienu kompiuteriu naudosis tik 30 moksleivių. Europos Sąjungoje vienas kompiuteris turi būti skirtas 10 moksleivių.

Lietuvos rytas

Mokslo naujienos

Mokslininkai aptiko žmogaus ilgaamžiškumo genus. Po daug darbo pareikalavusios ilgaamžių žmonių DNR analizės mokslininkai nustatė, kurioje genomo vietoje yra genai, lemiantys sugebėjimą išgyventi 100 ir daugiau metų. Tokio tyrimo rezultatai buvo paskelbti žurnale "Proceedings of the National Academy of Sciences". Tyrimų išvados galbūt ir neatskleidžia mitinio jaunystės šaltinio, kurio prieš 500 metų tuščiai ieškojo ispanų keliautojas Ponce de Leon, tačiau mokslininkai sako, kad šie rezultatai tikrai padės paaiškinti, kodėl kai kurių žmonių gyvenimo trukmė yra dešimtmečiais ilgesnė už vidutinę, ir sukurti vaistus, padėsiančius išvengti senatvės negalių. Mokslininkai, kuriems vadovavo Louis Kunkel iš Bostono vaikų ligoninės ir Thom Perls iš Bostono medicinos centro "Beth Israel", 4-ojoje žmogaus chromosomoje surado regioną, kuriame, kaip manoma, yra vienas arba keli ilgaamžiškumą lemiantys genai. Mokslininkai norėjo išsiaiškinti žmonių genetines savybes, galinčias lemti šimtamečių amžių ir atsparumą ligoms. Pildant šimtamečių medicinos korteles buvo pastebėta, kad daugelis jų turi ilgaamžių ir sveikata nesisikundžiančių brolių ir seserų. "Supratome, kad' tai susiję su genais, nes šios savybės buvo būdingos ištisoms šeimoms", - sakė L. Kunkel. Mokslininkai pradėjo lyginti 308 ilgaamžių iš 137 amerikiečių šeimų genomus. Daugiausiai iš Europos kilusių tiriamųjų amžius buvo 91-109 metai, be to, kiekvienoje brolių ir (ar) seserų grupėje bent vienas asmuo buvo vyresnis kaip 97-erių. Tyrimams naudota iš kraujo paimta DNR. Mokslininkai, ieškodami šių žmonių genomų panašumų, panaudojo 400 genų markerių ir pagaliau nustatė, kad tie panašumai slypi 100-500 genų turinčiame 4-osios chromosomos regione. Tyrejai mano, kad šiame regione yra vienas ar keli su ilgaamžiškumu susiję genai. Šie rezultatai paneigia paplitusią nuomonę, kad žmonių ilgaamžiškumą lemia maždaug tūkstantis genų. "Žinojome, kad žemesniųjų organizmų ilgaamžiškumą lemia tik keli genai, o dabar supratome, kad tas pats tikriausiai pasakytina ir apie žmones", - sakė L. Kunkel. "Tai pirmasis tyrimas, kurio metu ieškota žmogaus genų, turinčių įtakos gyvenimo trukmei", - pažymėjo T. Perls. Radę chromosomos regioną, dabar mokslininkai ketina nustatyti tikslus ilgaamžiškumo geno ar genų "adresus". Sužinojus šių genų paslapť, būtų galima sukurti jų poveikį atkartojančius vaistus, kurie padėtų atitolinti ar išvengti senėjimo padarinių. Šimtamečių JAV gyventojų grupė, nors ir labai maža, yra sparčiai didėjanti, rašoma mokslininkų pranešime. Šiuo metu maždaug vienas iš 10 tūkst. amerikiečių yra vyresnis nei 100 metų. Dauguma žmonių, sulaukusių 100 metų, yra geros sveikatos ir dažniausiai išvengia tokių su senatve susijusių ligų kaip insultas, diabetas, vėžys, širdies, kraujagyslių ir Alzheimerio ligos. "Mes nesistengiame surasti jaunystės šaltinį. Daugiau daugiausia norime surasti geros senatvės šaltinį", - sakė T. Perls.

2001 m. metinis visuotinis ŠALFASS-gos suvažiavimas

Metinis visuotinis 2001 m. ŠALFASS-gos suvažiavimas įvyks 2001m. lapkričio 17 d., Clevelando Lietuvių namuose, 877 East 185-th Street, Cleveland, Ohio. Telefonas: (216) 531-2131.

Suvažiavimo pradžia - 11:00 val. ryto.

Pagal ŠALFASS-gos Statutą, suvažiavime sprendžiamu balsu dalyvauja sporto klubų rinktieji atstovai, sporto klubų pirmininkai ir jų įgaliotiniai, ŠALFASS-gos rinktieji bei skirtieji pareigūnai ir ŠALFASS-gos garbės nariai.

Patariamuoju balsu kviečiami dalyvauti sporto darbuotojai, fizinio auklėjimo mokytojai, sporto veteranai, lietuviškų organizacijų bei spaudos atstovai ir visi lietuvių sportinių judėjimų besidomį asmenys.

Smulkios informacijos pranešamos ŠALFASS-gos pareigūnams. Organizacijos ar asmenys, norintieji gauti smulkesnių informacijų ar pateikti pasiūlymų, prašomi kreiptis į ŠALFASS-gos Centro valdybos pirmininką Audrių Šileiką, 150 Colbeck St., Toronto, Ont. M6S 1V7, Canada. Tel.: (416) 767-

6520; faksas: (416)-760-9843; e-mail: hrc@idirect.com

Šalia rutininių einamųjų ŠALFASS-gos kasmetinių reikalų, vienu iš svarbesniųjų darbovietės punktų bus ŠALFASS-gos organų (Centro valdybos, Revizijos komisijos ir Garbės teismo) rinkimai.

Sporto klubai, ŠALFASS-gos pareigūnai ir sporto darbuotojai prašomi visu rimtumu atsižvelgti į mūsų sportinio gyvenimo gyvybinius reikalus ir pasistengti suvažiavime gausiai dalyvauti.

ŠALFASS-gos Centro valdyba

Baltarusijoje kuriamas filmas apie Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės Slucko kunigaikščius

Kino studija "Belorusfilm" pradėjo filmuoti dviejų serijų vaidybinių filmų "Anastasija Slucka". Pagal istoriko ir dramaturgo Anatolijaus Delendiko, Vladimiro Jankovskio ir Jelenos Denisevič scenarijų kuriamas filmas yra nacionalinis projektas, kuriam skirta 1 mlrd. 400 mln. Baltarusijos rublių (maždaug \$700 000). Filmo režisierius yra Vladimir Jankovskis.

Pagal kūrimo mastą filmas "Anastasija Slucka" neturi lygių per visą šios šalies kino studijos veiklos istoriją. Filmas pareikalaus didelio organizacinio darbo - sudėtingų scenos aikštelių, atitinkamo rekvizito, medžiagų ir aktorių. Siekiant atgaivinti XVI amžiaus atmosferą numatoma pastatyti kunigaikščių pilį ir

Slucko miestą, taip pat sumontuoti apie 40 sudėtingų dekoracijų, pasiūti istorinius kostiumus, parūpinti ginklų ir visa kita. Masinėse filmo scenose dalyvaus apie 10 tūkst. žmonių. Jau žinoma, jog vaidinti vieną pagrindinių Krivos vaidmenį pakviestas žinomas aktorius Rostislav Jankovski.

Filmo veiksmas vyksta XVI amžiaus pradžioje. Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės valdas puldinėja Krymo totoriai. Tvirtovės viena po kitos neatlaiko totorių antpuolių ir pasiduoda priešiui. Tarp nedaugelio nenugalėtųjų - Slucko miesto gyventojai, kuriuos valdo kunigaikštis Simonas Olekaitis. Šis labai gerbiamas Gediminaičių šakos atstovas buvo LDK dalies

didikų kandidatas į Lietuvos didžiosius kunigaikščius vietoj Kazimiero Jogailaičio. Visas Simono gyvenimas - mūšiai ir rengimas jiems, o šeimai - žmonai ir dviem vaikams jam likdavo mažai laiko.

Anastasija - Simono žmona - yra pagrindinė filmo herojė. Žuvus vyrui, ši jautri ir romantiška moteris staiga turi tapti politike ir kare, išmokti diplomatijos ir karo meno. Didžiosios kunigaikštienės Anastasijos vadovaujami sluckiečiai nugalėjo Krymo totorius. Kol suaugo sūnus Jurgis, Anastasija valdė Slucką. Krymo totoriai, dar kelis kartus puolę kunigaikštystę, taip ir nepaėmė miesto... Užbaigti kurti filmą numatyta 2002 m. gruodį.

"BelaPAN"-BNS

PLB ir PLJS kraštų pirmininkų suvažiavimo dalyviai Seinuose rugpjūčio 13 d.

V. Kučo nuotr.

Šlaitytojai rašo
"Darbininkui"

Thomas Mann ir muzika

Vaidas Jauniškis vaizdžiai aprašė Thomas Mann penktą festivalį Nidoje, kur rašytojas turėjo vasarnamį. Ten buvo bandoma sujungti muziką su literatūra. Pagal recenzentą, būta daug atsitiktinumų, nes buvo bandyta sujungti Mann su šiauriečių muzika. O iš tikrųjų pats Mann savo didžiausiam darbe *Doctor Faustus* (1947 m.) jungia meną ir politiką atonalinės muzikos kūrėjo Cedrian Leverkühn gyvenime ir katastrofiškame gale, pasinaudodamas Arnold Schonberg 12 tomų sistema. Yra galima prieiti prie Thomas Mann iš muzikinės pusės, bet tuomet reikia pažvelgti į tai, ką jis rašė apie muziką.

Saulius Šimoliūnas

Norėtusi paklausti p. Čipkienės

("Darbininkas", rugsėjo 21 nr. 36)
- Ar yra vaistų nuo KVERULIANTŲ? Kas tai per liga?

R. Alinskienė

* * *

Atsakymui į p. Alinskienės klausimą "Kas yra kveruliantų liga", pasinaudodami dviem šaltiniais:

1. *Tarptautinių žodžių žodynas*, redagavo: I. Liuchinas, S. Lokšina, F. Petrovas ir L. Šaumianas; "Mintis", Vilnius, 1969:

"Kveruliantas" (lot. querulus "besiskundžiantis") - skundeiva, bylininkas; psichopatiška asmenybė, serganti troškimu bylinėtis."

2. *Medicinos enciklopedija* (I tomas, 478-479 psl., 1991, Vilnius):

"Kveruliantas - žmogus, jaučiantis liguistą pomėgį skųstis, bylinėtis. Toks polinkis pasitaiko liguisto charakterio arba sergantiems sunkia psichikos liga asmenims. Kveruliantas esti įtarus, pavydus, liguistai reaguoja į kitų pastabas, greit įsižeidžia, jaučiasi nuskriaustas (...) Kveruliantas skundus rašo kaskart vis į aukštesnes instancijas, teisėsaugos organus, prokuratūrą. Tariamam skriaudikai reikalauja didelės baudmės, į savo veiklą įtraukia gimines, pažįstamus, draugus. Neigiamą atsakymą arba bent dalies pretenzijų nepatankinimą jis laiko korupcijos ar samokso prieš jį rezultatu. Tai skatina jį dar aktyviau veikti. Pamažu liguistas teisybės ieškojimas tampa kverulianto gyvenimo būdu, užgožia kitas jo gyvenimo sritis. Neretai kveruliantas savo tariamiesiems priešams ima grasinti, juos šantažuoti, kad atkreiptų visuomenės dėmesį (...) Savo kaltinimus remia nuotraukomis, magnetofono įrašais.

Kverulianto veikla yra ne tik medicininė, bet ir juridinė bei socialinė problema: traumuojami visiškai nekalti žmonės, švaistomos lėšos nepagrįstiems skundams tikrinti. Svarbu ir pavojinga tai, kad iš pažiūros kveruliantas atrodo visiškai sveikas, sklandžiai kalba, atkakliai įrodinėja savo teisumą. Dažnai jo tariamomis sentencijomis susižavi žurnalistai, savo straipsniuose kveruliantą vaizduoja lyg kankinį (...) Tokia iškreipta informacija klaidina visuomenę (...)

Gdytis kveruliantas nesutinka, tokį pasiūlymą laiko įžeidimu. Gydimas dažniausiai nepadaeda, nes kverulianto veiklą ir galvoseną dažniausiai sąlygoja savita charakterio struktūra."

Ši ištrauka paimta iš "Tėviškės žiburių" 2001 m. sausio 9 d. nr. 2, psl. 3 tilpusio straipsnio "Naujas reiškinys - kveruliantai".

Sapientai sat.

Dana Čipkienė

Red. pastaba: diskusijas apie p. Čipkienės laišką "Teisybė tėvų pranciškonų pusėje" baigiame.

Elizabeth, NJ

Šiluvos Marijos statulos
šventinimas

Sekmadienį, spalio 14 d., 11 val. ryto, Šv. Petro ir Povilo bažnyčia, 211 Ripley Place, Elizabeth, NJ, 07206, su iškilmingom mišiom ir procesija pašventins koplytėlę, naujai įrengtą Šiluvos Marijos statulą.

Daugybė lietuviškų bažnyčių turi Šv. Marijos apsišventinimo altorius, statulas, vitražus ir paveikslus. Šv. Petro ir Povilo baž-

nyčia turi ir dalį akmens, ant kurio Šv. Marija apsišventinimo metu 1608 metais. Ant vieno didelio akmens jiems pasirodė mergaitė, palaidais plaukais, laikanti ant rankų kūdikėlį ir graudžiai verkianti. Ši Šiluvos Marijos statula yra padaryta iš ažuolo (nukelta į 7 psl.)

VILTIS - Hope

LITHUANIAN RELIEF PARCEL, INC.

368 West Broadway, Boston, MA 02127.
Tel. (617) 269-4455 Fax. (617) 269-4836

* Door to door complete package delivery to recipients throughout Lithuania.

* Complete moving and packaging services to and from Lithuania

* Money transfer - hand delivery to your relatives.

* Prepaid telephone cards 18 c. a minute to calls to Lithuania. No connection fee.

United States Postal Service
Statement of Ownership, Management, and Circulation

1. Publication Title DARBININKAS	2. Publication Number 0145-3600	3. Filing Date 9/29/01
4. Issue Frequency Weekly, except 2nd & 3rd week in July	5. Number of Issues Published Annually 50	6. Annual Subscription Price \$45.00
7. Complete Mailing Address of Known Office of Publication (Not printer) (Street, city, county, state, and ZIP+4) 341 Highland Blvd., Brooklyn, NY 11207		8. Complete Mailing Address of Headquarters or General Business Office of Publisher (Not printer) 341 Highland Blvd., Brooklyn, NY 11207
9. Full Names and Complete Mailing Addresses of Publisher, Editor, and Managing Editor (Do not leave blank) Franciscan Fathers, 361 Highland Blvd., Brooklyn, NY 11207		
10. Owner (Do not leave blank. If the publication is owned by a corporation, give the name and address of the corporation immediately followed by the names and addresses of all stockholders owning or holding 1 percent or more of the total amount of stock. If not owned by a corporation, give the names and addresses of all individuals owning or holding 1 percent or more of the total amount of stock. If owned by a partnership or other unincorporated firm, give its name and address as well as those of each individual owner. If the publication is published by a government agency, give its name and address.)		
11. Known Bondholders, Mortgagees, and Other Security Holders Owning or Holding 1 Percent or More of Total Amount of Bonds, Mortgages, or Other Securities. If none, check box ☒ None		
12. Tax Status (For completion by nonprofit organizations authorized to mail at nonprofit rates) (Check one) ☐ Has Not Changed During Preceding 12 Months ☐ Has Changed During Preceding 12 Months (Publisher must submit explanation of change with this statement)		

13. Publication Title
DARBININKAS

14. Issue Date for Circulation Data Below
9/26/01

15. Extent and Nature of Circulation

a. Total Number of Copies (Net press run)	2,500	b. Total Number of Copies (Net press run)	2,500
(1) Paid/Requested Outside-County Mail Subscriptions Based on Form 3541 (Include advertiser's proof and exchange copies)	2,090	(1) Paid/Requested Outside-County Mail Subscriptions Based on Form 3541 (Include advertiser's proof and exchange copies)	2,090
(2) Paid In-County Subscriptions (Include advertiser's proof and exchange copies)	39	(2) Paid In-County Subscriptions (Include advertiser's proof and exchange copies)	36
(3) Sales Through Dealers and Carriers, Street Vendors, Counter Sales, and Other Non-USPS Paid Distribution	100	(3) Sales Through Dealers and Carriers, Street Vendors, Counter Sales, and Other Non-USPS Paid Distribution	120
(4) Other Classes Mailed Through the USPS	29	(4) Other Classes Mailed Through the USPS	16
c. Total Paid and/or Requested Circulation (Sum of 15b(1), (2), (3), and (4))	2,256	c. Total Paid and/or Requested Circulation (Sum of 15b(1), (2), (3), and (4))	2,211
d. Free Distribution by Mail (Carriers or other means)	45	d. Free Distribution by Mail (Carriers or other means)	45
e. Free Distribution Outside the Mail (Carriers or other means)	100	e. Free Distribution Outside the Mail (Carriers or other means)	100
f. Total Free Distribution (Sum of 15d and 15e)	145	f. Total Free Distribution (Sum of 15d and 15e)	145
g. Total Distribution (Sum of 15c and 15f)	2,401	g. Total Distribution (Sum of 15c and 15f)	2,356
h. Copies not Distributed	99	h. Copies not Distributed	144
i. Total (Sum of 15g and 15h)	2,500	i. Total (Sum of 15g and 15h)	2,500
j. Percent Paid and/or Requested Circulation (15c divided by 15i times 100)	94%	j. Percent Paid and/or Requested Circulation (15c divided by 15i times 100)	94%

16. Publication of Statement of Ownership
☒ Publication required. Will be printed in the 10/12/01 issue of this publication.
☐ Publication not required.

17. Signature and Title of Editor, Publisher, Business Manager, or Owner
Rev. Francis Giedgaudas, Business Manager, 9/29/01

I certify that all information furnished on this form is true and complete. I understand that anyone who furnishes false or misleading information on this form or who omits material or information requested on the form may be subject to criminal sanctions (including fines and imprisonment) and/or civil sanctions (including multiple damages).

Instructions to Publishers
1. Complete and file one copy of this form with your postmaster annually on or before October 1. Keep a copy of the completed form for your records.

2. In cases where the stockholder or security holder is a trustee, include in items 10 and 11 the name of the person or corporation for whom the trustee is acting. Also include the names and addresses of individuals who are stockholders who own or hold 1 percent or more of the total amount of bonds, mortgages, or other securities of the publishing corporation. In item 11, if none, check box. Use blank sheets if more space is required.

3. Be sure to furnish all circulation information called for in item 15. Free circulation must be shown in items 15d, e, and f. Item 15h. Copies not distributed must include (1) remittance copies originally mailed on Form 3541, and remittance to the publisher, (2) estimated returns from news agents, and (3) copies for office use, leftovers, spoiled, and all other copies not distributed.

4. If the publication had Periodicals authorization as a general or requester publication, this Statement of Ownership, Management, and Circulation must be published. It must be printed in any issue in October or, if the publication is not published during October, the first issue printed after October.

5. In item 16, indicate the date of the issue in which this Statement of Ownership will be published.

6. Item 17 must be signed.
Failure to file or publish a statement of ownership may lead to suspension of Periodicals authorization.

PS Form 3526, September 1995 (Revised)

RigaVen Travel, Inc.

We provide complete Travel Services

VACATIONS - TOURS - CRUISES
WITH PERSONAL RECOMMENDATIONS
and always competitive fares to

RIGA -- TALLIN -- VILNIUS

with

FINNAIR

LUFTHANSA - SAS

OR OTHER CARRIERS

"Call for Details"

INESE ZAKIS

136 W. Main St., Bay Shore, NY 11706

Tel. 631-665-4455 Fax 631-665-6164

1-800-291-8311

E-mail: RigaVen@worldnet.att.net

web site: www.rigaven.com

Kviečiame visus taupyti ir skolinti iš
lietuvių įsteigto ir vadovaujamo

SCHUYLER SAVINGS BANK

24 Davis Ave.

Kearny, New Jersey 07032

Bankas švenčia 75-eriu metų sukaktį!

Pilnas ir draugiškas patarnavimas, įskaitant

* Taupymo sąskaitas, sertifikatus ir IRA

* Čekių sąskaitas - asmeniškas ir komercines

* Paskolas - namų, namų remonto,

Home Equity ir automobilių

* ATM naują mašiną ir korteles

* Tiesioginį pinigų deponavimą

Patogios darbo valandos,

pilnai Federalinės valdžios apdraustos sąskaitos

Kalbame lietuviškai...

Mūsų telefonai: (201) 991-0001

arba skambinkite mums nemokamai:

1-888-SCHUYLER (1-888-724-8953)

Gaisras dangoraizyje

Pirmuosiuose pranešimuose, kurie buvo perduoti WTC bokštuose-dvyniuose dirbantiems žmonėms po teroro akto, buvo prašoma jų pasilikti savo vietose iki tol, kol bus pakviesti evakuotis. Taip paprastai yra elgiamasi kilus gaisrui aukštuose pastatuose: pradžioje žmonės yra išvedami iš arčiau žemės, kad ugniagesiai galėtų pradėti gesinti gaisrą. Buvo manoma, kad visiems kitiems saugiausia bus palaukti, kol ugnis bus nugalėta.

Šitaip atrodė teorija. Bet rugsėjo 11 d. situacija WTC buvo, toli gražu, nestandartinė. Tą dieną žmonės elgėsi ne taip, kaip buvo pasakyta, ir tikriausiai dėl to daug jų sugebėjo išsigelbėti. Dabar jau visiškai aišku, kad po šio paties didžiausio pasaulio istorijoje teroro akto teks iš naujo permastyti ir pačią dangoraizių konstrukciją.

Tai nebuvo pirmasis teroristų bandymas sunaikinti pastatus, simbolizuojančius Amerikos finansų širdį. 1993 m. teroristai pastatė sprogmenų prikrautą sunkvežimį po bokštais-dvyniais esančiame garaže ir jį sprogdino. Tada žuvo 6 žmonės, o tūkstančiai buvo sužeisti. Po to vykęs tyrimas parodė, kad paliekant 415 m aukščio pastatus žmonėms prireikė nuo vienos iki trijų valandų laiko. Po to pastatuose buvo patobulintos eva-

kuacijos procedūros, buvo pagerintas tam skirtų kelių apšvietimas, įrengti nauji keliai žymintys ženklai, o pačios evakuacijos vietos buvo nuolat patuliuojamos apsauginių.

Bet visos šios priemonės buvo taikomos tik tam, ką inžinieriai vadina "normaliu gaisru". Dviejų Boingų su pilnais kuro bakais smūgiui buvo neišmatuojamai galingesni, nei toks gaisras, o po to kilę gaisrai nulėmė įvykių eigą.

Pastatai buvo konstruojami taip, kad galėtų atlaikyti atsitiktinę nedidelio lėktuvo avariją, bet ne tiesioginį didelio reaktyvinio lėktuvo su beveik 90,000 litrų aviacinio kuro smūgį. Nuo panašių smūgių yra saugomi tikti branduoliniai reaktoriai.

Patys bokštai-dvyniai iš esmės buvo tuščiaviduriai plieno vamzdžiai su skyklėmis langams. Viduryje esanti plieno šerdis, kurioje buvo lifai, evakuacijos laiptai ir kiti pagalbinių įrengimų, buvo sujungti su išoriniu vamzdžiu plieninėmis grindimis.

Smūgiai galėjo pažeisti ugniai atsparius plieninių konstrukcijų, palaikančių pastatą, apvalkalus. Be tų apvalkalų plieno kolonos greitai įkaito, suminkštėjo ir pradėjo linkti. Iš esmės, pastatai neteko savo atramų ir susmuko.

(nukelta į 7 psl.)

Calls to LITHUANIA
from 20.9 €/min
Great rates to the rest of the world - any day, any time.
Long Distance Post
1-800-449-0445
www.ldpost.com

ECONOMY AIRFARES TO VILNIUS
New York-Vilnius-New York \$498 r.t.
One way to Vilnius \$379
FREGATA TRAVEL
250 West 57th Street, 1211
New York, NY 10107
Tel.: (212) 541-5707
Restrictions apply

Atlantic Express corp.
800 - 775 - SEND ▼ 1-888-205-8851
Garantuotas, greitas ir saugus
siuntinių pristatymas
nuo DURŲ iki DURŲ
Siuntiniai pasieks gavėją per 6 savaites,
o oro paštu - per 14-a darbo dienų
LIETUVA, LATVIJA, ESTIJA, BALTARUSIJA, RUSIJA
ATLANTIC EXPRESS CORPORATION
OCTOBER PICK-UP SCHEDULE
October 4 Elizabeth, NJ 11-12 noon
Kearny, NJ 1-2 pm
October 6 Brooklyn, NY 12-1 pm
October 7 Philadelphia, PA 1-2 pm
(at St. Andrew Lithuanian Church 1913 Wallace St.)
October 16 New Haven, CT 12-1 pm
New Britain, CT 3-4 pm
Waterbury, CT 5-6 pm
October 18 Elizabeth, NJ 11-12 noon
Kearny, NJ 1-2 pm
October 19 Philadelphia, PA 11-12 noon
(at Lithuanian Music Hall on Allegheny Ave.)
Baltimore, MD 4-5 pm
October 20 Brooklyn, NY 12-1 pm
October 22 Putnam, Ct 2-4 pm
October 30 New Haven, CT 12-1 pm
New Britain, CT 3-4 pm
Waterbury, CT 5-6 pm
For more information please call:
1-888-615-2148 or 1-888-205-8851

JAV LB 50-čio sukaktis Lietuvos ir išeivijos dėmesio centre

(atkelta iš 1 psl.)

Vaclovas Karbauskis (pirm.), Arminas Lydeka, Jurgis Razma ir Aloyzas Sakalas. Jų vadovu bus Seimo pirmininko Artūro Paulausko įgaliotinis, Seimo vicepirmininkas Artūras Skardžius. Spaudai ruošiant šį straipsnį žinoma, kad taip pat atvyksta Lietuvos Švietimo ir mokslo ministras dr. Algirdas Monkevičius, Lietuvos Socialinės apsaugos ir darbo ministrė Vilija Blinkevičiūtė, Lietuvos Mokslo tarybos pirm. prof. K. Makariūnas, Lietuvos Mokslo tarybos pirm. prof. Vyntis Gontis, Lietuvos Mokslo akademijos vicepir. prof. Algirdas Gaižutis, Kauno Technologijos universiteto prorektorius prof. Vytautas Ostasevičius, Klaipėdos universiteto rektorius Stasys Vaitiekūnas. Lietuvos delegacijoje taip pat dvi išeivijos iš anksčiau žinomos pavardės - Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centro gen. direktorė Dalia Kuodytė ir Lietuvos Respublikos Tautinių mažumų ir išeivijos departamento gen. direktorius Remigijus Motūzas. Taip pat moksliniais klausimais pasisakyti atvyksta šeši JAV universitetuose daktarines studijas tęsiantys Lietuvos mokslininkai.

Paminėta, kad LB renginiuose dalyvauti iš Washingtono atvyksta Lietuvos ambasadorius JAV Vygaudas Užackas, o iš New Yorko - Lietuvos misijos Jungtinėse Tautose vadovas ambasadorius dr. Gediminas Šerkšnys. Kartu su Chicagoje esančiais gen. konsulu Giedriumi Apuku ir gen. garbės konsulu Vaclovu Kleiza jie atstovaus Lietuvos diplomatinę-konsularinę tarnyboms.

Šio straipsnio rėmuose neplanojama liesti išeivijai ir "trečiajai bangai" atstovaujančių asmenų. Norima pastebėti, kad dalyvaus visa eilė išeivijoje akademine bei visuomeninėje plotmėje besireiškiančių lietuvių.

JAV LB tarybos sesija

Š. m. spalio 12 ir 13 dienomis šalia Chicago esančiame Alsip, IL, miestelyje (Radisson Hotel Alsip) antrajai sesijai rinksis JAV LB XVI-ji taryba. Šiuo metu tarybą sudaro 67 nariai. Nepilnas dvi dienas bus svarstomi organizaciniai klausimai, išklausomi JAV LB Krašto valdybos bei kitų bendruomeninių institucijų veiklos pranešimai, priimama 2002 metų finansinė sąmata, įvairūs darbo komisijose apsvaistytų nutarimai. Dėmesio centre bus LB apygardų pertvarkymo bei konsolidavimo klausimai ir "trečiosios bangos" reikalai. Jaučiama pareiga didinti dėmesį naujai iš Lietuvos atvykstantiems. Didžioji dalis iš Lietuvos atvykstančiųjų priversti

rūpintis buitiniu gyvenimu ir, nerodant jiems dėmesio, juos gali nusinešti nutautėjimo banga. Tai būtų nuostolis lietuvių tautai!

Spalio 12 d., 7:00 val. vakaro, Radisson Hotel patalpose įvyks iškilminga vakarienė, kurios metu kalbės rašytojas, buvęs JAV LB Krašto valdybos pirm. Vytautas Volertas. Be tarybos narių, dalyvaus iš Lietuvos atvykusieji svečiai, diplomatai, organizacijų atstovai ir, tikimasi, plačioji Chicago visuomenė. Norima pastebėti, kad ir LB tarybos sesijos renginiai atviri visiems.

JAV LB 50-čio minėjimas

Spalio 13 d., 5:00 val. p. p., Jaunimo centre įvyks JAV LB 50-čio veiklos parodos atidarymas. Parodos organizavimu rūpinasi Leonas Narbutis. 6:00 val. vak. Jaunimo centro didžiojoje salėje iškilmingas JAV LB 50-čio minėjimas-akademija ir meninė dalis. Iškilmingoji dalis - sveikinimai. Kalbą pasakys buvęs JAV LB ir Pasaulio Lietuvių Bendruomenės valdybos pirmininkas Bronius Nainys. Už ilgametę veiklą ugdat tautiniai susipratę jaunimą bus pagerbtos keturios išeivijos jaunimo organizacijos - Lietuvių Skautų sąjunga, Šiaurės Amerikos ateitininkai, Lietuvos Vyčiai ir Lietuvių Tautinių šokių institutas - ir ilgametis jaunimo veiklos puoselėtojas bei rėmėjas Lietuvių Fondas. Meninėje dalyje jaunimas, kanklininkės, tautinių šokių grupė "Grandis" (vad. Violeta Smieliauskaitė-Fabionovich), ansamblis "Dainava" (vad. Darius Polikaitis), ir kt. Atsilankiusius linksmin "Tėviškės" kapela vadovaujama Stasės Jagminienės.

Padėka Aukščiausiam lietuvių šventovėse

Spalio 14 d., sekmadienį, 10:00 val. ryto Marquette parko lietuvių katalikų Šv. Mergelės Marijos Gimimo bažnyčios kieme bus iškilmingai pakelta Lietuvos vėliava. 10:30 val. šv. Mišias aukos iš Lietuvos atvykęs vyskupas Jonas Kauneckas, giedant solistams ir "Dainavos" chorui. Mišios aukojamos už nesugrižtamai išėjusius JAV LB darbuotojus ir Aukščiausiam dėkojama už teiktas malones, ryžtą bei ištvermę išlikti lietuviams.

Broliai ir sesės evangelikai padėkos intencija melsis Lietuvių evangelikų "Tėviškės" bažnyčioje, 10:30 val. ryto, vadovaujant evangelikų liuteronų vyskupui diasporoje Hansui Dumpiui ir giedant "Tėviškės" parapijos chorui.

Lietuvos "Ažuoliuko" choro koncertas

Esant pakeliui į tarptautinį jaunimo chorų festivalį Salt

Lake City, UT, Lietuvos reprezentacinio berniukų choro "Ažuoliukas" koncertu bus užbaigtas JAV LB 50-čio sukakties minėjimas Chicagoje. Koncertas vyks Maria High School salėje. Tai pirmoji šio plačiai žinomo meno vieneto viešnagė JAV. Prieš 25 metus "Ažuoliuko" choras buvo pakviestas atvykti švęsti JAV 200 metų sukaktį. Sovietinė valdžia tada jo neišleisdusi. Dosniai Lietuvių Fondui ir dalinai nepriklausomai Lietuvai parėmus, JAV LB Kultūros tarybai gastroles koordinuojant, "Ažuoliukas" į Chicago atvyksta po koncertų New Yorke, Washington, ir Clevelande. Iš Salt Lake City koncertams dar bus vykstanta į Kanadą - Ottawą ir Toronto - o iš ten namo į Lietuvą.

Leidiniai JAV LB 50-čio proga

Sukaktį įprasminti išleidžiami du leidiniai. Pirmasis, kurį paruošė ilgametis LB darbuotojas Bronius Nainys, skiriamas su Lietuvių Bendruomenės idėjos prigimtimi ir 50-tį trukusia JAV LB veikla supažindinti Lietuvos politinio bei kultūrinio gyvenimo vadovus, švietėjus, mokslininkus, o taip pat šį kraštą nuolatiniams ar laikinam apsigyvenimui atvykusius, lietuvių branginančius asmenis. Tokio leidinio paskutiniuoju metu labai pasigedome bendraujant su tautiečiais iš Lietuvos. Leidinys neabejotinai leis mums vieni kitus geriau pažinti.

Antrasis leidinys - jubiliejinis, programinis, redaguojamas LB gretose subrendusios Jūratis Jasaitienės-Budrienės. Čia skaitytojas ras sveikinimus 50-tį švenčiančiai JAV LB, istorinių žinių apie LB vienetis - gyvus ir užgesiusius, buvusių Krašto valdybų bei tarybų sudėtį, veiklos nuotraukas, smulkias 50-čio renginių programas ir t.t. Tai gidas dalyvaujantiems sukakties minėjime ir gražus suvenyras negalėjusiems atvykti.

Kvieslys atvykti į Chicago

JAV LB 50-čio sukaktis švenčiama išeivijai kaip niekad esant vieningai. Gražiai savo tarpe sutaria ALTA su LB, periodinės spaudos redaktoriai tarpusavyje kalbasi, susitarimu baigėsi ilgokai trukę ginčai dėl Pasaulio lietuvių archyvo, darniai tarpusavyje bendradarbiauja ideologinės organizacijos. Teks palaukti dar keleto laisvės metų ir pradžios skiriantys tarpekiai tarp seniau ir vėliau į šį kraštą atvykusių. Valstybinei nepriklausomybei įgalinus tiesioginį ryšį su Lietuva, JAV LB sukaktis leidžia pajusti jos išeivijai skiriamą dėmesį ir norą bendrauti bei talkinti. 50-ties metų patirtį įgijusi JAV LB tebūna sėkminga Lietuvių Chartos įsipareigojimų įgyvendintoja.

LB inf. (T. Gečienė)

centro mažojoje salėje.

Spalio 14 d., sekmadienį, 10:30 v. r. - Padėkos šv. Mišios šv. M. Marijos Gimimo bažnyčioje 6812 S. Washtenaw Ave., Chicago, IL.

10:30 v. r. - Padėkos pamaldos Lietuvių Evangelikų Tėviškės bažnyčioje 6641 S. Troy St, Chicago, IL.

3:00 v. p. - choro "Ažuoliukas" koncertas Marijos mokyklos auditorijoje 6727 S. California Ave., Chicago, IL.

6:00 v. p. - vakarienė "Seklyčioje" 2711 S. 71 st St. Chicago, IL 60629.

Kviečiame visus dalyvauti. JAV LB 50-mečio sukakties minėjimo rengimo komitetas

Bostono lituanistinė mokykla

Rima Girniuvienė

(pradžią praeitame nr.)

Po abiturientų žodžio kalbėjo Bostono lietuvių bendruomenės atstovai: Gintaras Čepas, Gita Kupčinskienė. Tėvų komiteto vardu kalbėjo Angelė Grigonienė. (Idomu pastebėti, kad šiais metais Tėvų komitetui buvo taip smagu kartu dirbti, jog dvi jo narės nusprendė pasilikti Tėvų komitete sekantiems metams - tai Angelė Grigonienė ir Diana Žibaitienė).

Tėvų komitetas apdovanojo abiturientus, mokytojus ir tėvus, kurie be užmokesčio padėjo Bostono Lituanistinei mokyklai - tai ilgametis jos išdininkas Alvydas Kazakaitis, šokių mokytojos Daivos Veitaitės-Neidhardt padėjėja Rūta Mickūnienė, meno vadovės Esteros Girdauskienės padėjėja - muzikos vadovė Asta Vaičiūnė ir kostiumų Šv. Kalėdų eglutei kūrėja Daiva Kleinaitė-Hickey. (Noriu pastebėti, kad vykdydama savo mirusios mamos Vidos Karosaitės-Kleinienės valią, Daiva Kleinaitė-Hickey yra įkūrusi fondą iš Lietuvos atvykstančioms šeimoms remti, kad jų vaikai galėtų lankyti lietuvišką mokyklą. Fondui aukoti galima, rašant čekius: Vidos Kleinienės fondas, "Taupa", Lithuanian F.C.U. ir siunčiant adresu: "Taupa", Lith. F.C.U., P.O. Box 95, South Boston, MA 02127).

Po Tėvų komiteto žodžio Rima Bernotienė įteikė premijas mokiniams - Švietimo tarybos organizuoto konkurso nugalėtojams.

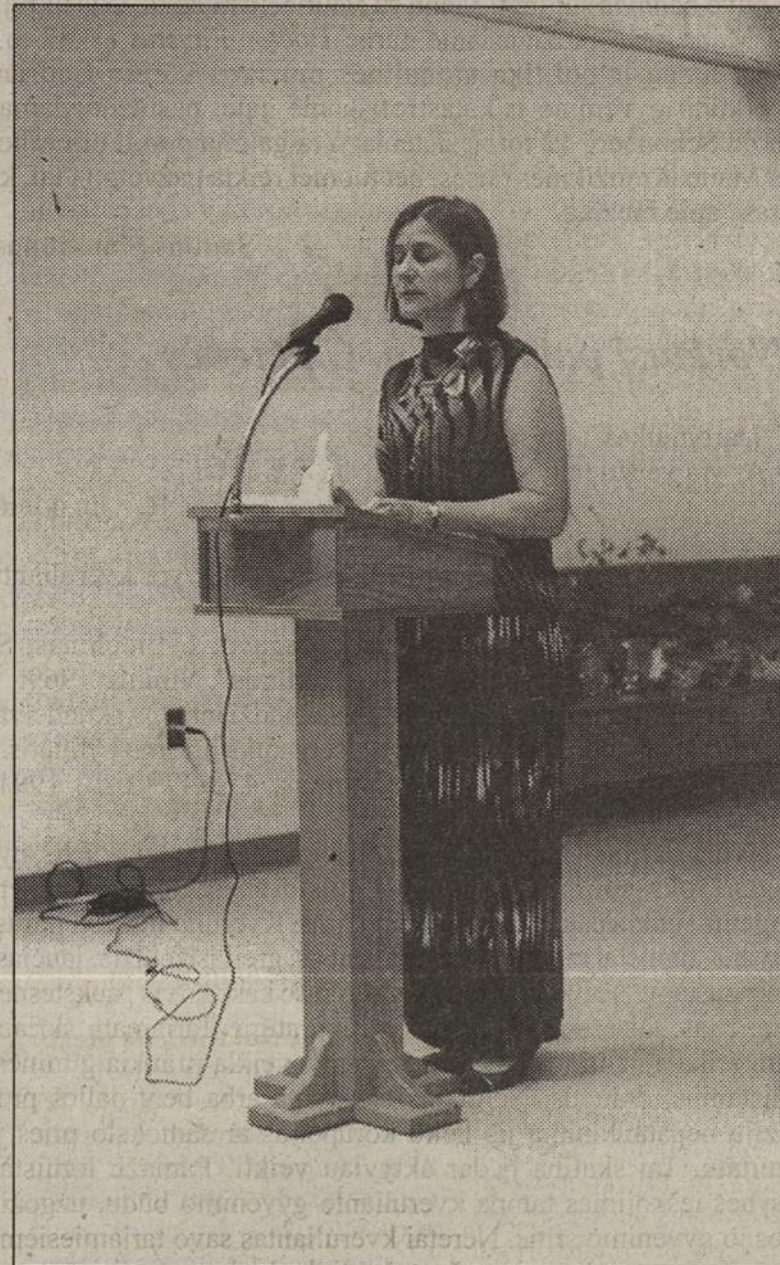
Toliau sekė meninė programa, kurią atliko Bostono lituanistinės mokyklos mokiniai, ir vaišės, kurias suorganizavo mokyklos Tėvų komitetas.

O taip pat buvo paravinėjamos meninės vaizdajuostės apie 2000-2001 mokyklos mokslo metus, kuriose yra nufilmuoti visų klasių

mokiniai įvairiomis progomis: Mamyčių diena Bostono lituanistinėje mokykloje, Šv. Kalėdų eglutės vaidinimas, Vasario 16-osios minėjimo koncertas. Vaizdajuostės pro-

lai remti.

Baigdama norėčiau kartu su abiturientais ir jų tėvais pasidžiaugti ilgu ir turiningu nueitu keliu ir vėl prisiminti klasikinių abiturientų eilėraščių stulpelį, kurį man maždaug prieš 30 metų, tuo metu ateinančiai į pirmą klasę, viena abiturientė įrašė į padovanotą knygą ir kurį ar prisimenu visą

Straipsnio autorė, Bostono lituanistinės m-klos Direktorių komiteto narė, Rima Girniuvienė taria sveikinamąjį žodį

fesionaliai sumontavo ir apipavidalino Romas Šležas, neimdamas už tai jokio atlyginimo. Norinčius įsigyti vaizdinių juostų, prašome kreiptis į Ritą Štuopienę mokslo metų pradžioje. Turiu pastebėti, kad juostų liko ne itin daug, surinkti pinigai bus paaukoti Bostono Lituanistinei mokyk-

gyvenima:

"Eisim jau...
Girdi - klases uždaro...
Niekio nieko, kad keliai ilgi...
Tu man nesakyki: "Viso gero",
"Iki pasimatymo",
sakyk...".

Rima Krištaponytė-Girniuvienė

Gaisras dangoraižyje

(atkelta iš 6 psl.)

Planuojant evakuacijos procedūras niekas nenumatė, kad pastatai sugrius per tokį trumpą laiką. Išties kompanijos liko savo darbo vietose. Ugniagesiai kopė laiptais link gaisro židinio. Jų drąsa buvo jų pradžiai, tačiau avarinės tarnybos tuomet niekaip negalėjo žinoti, kad pastatai tuoj tuoj grius.

Ugniagesys gatvėje neturi jokios informacijos apie pastato tvirtumą. Bet tam pakaktų gana paprastų priemonių. Pigūs apkopos sensoriai galėtų informuoti

apie pakitusias konstrukciją veikiančias jėgas ir perspėti apie artėjantį pavojų.

Iki pasirodant ugniagesiams gaisras turėtų būti lokalizuojamas priešgaisrinių durų, priešgaisrinių sistemų ir barjerų. Bet šiuo atveju tai buvo reaktyvinio kuro sukeltas liepsnojantis pragaras. Jį gali atlaikyti tik putų gesintuvai, o jie yra įrengiami tik lėktuvų angaruose.

Priešgaisrinės apsaugos inžinieriai turės sugalvoti, kaip panašiais atvejais greičiau evakuoti žmones. Galėtų būti nau-

dojami ugniai atsparūs liftai arba spiraliniai nusileidimo vamzdžiai. Bet, ugniai patekus į liftą, jame pačiame gali kilti gaisras, o vamzdžiuose būtų sunku išvengti kamščių ir sužeistų žmonių.

Niekas nebeabejoja, kad gali tėti keisti didelės rizikos pastatų konstrukciją. Gali būti, kad dangoraižiuose teks įvesti tokias pat griežtas saugos procedūras ir evakuacijos režimus, kokie yra aviacijoje. Reikia gerai išanalizuoti įvykusių nelaimių ir pasimokyti iš jos.

Science News

Šiluvos Marijos statulos šventinimas

(atkelta iš 6 psl.)

Lietuvos skulptoriaus Juozo Jakšto, o mes ją gavome klebono A. Žemeikio dėka.

Iškart po šventinimo bus pietūs parapijos svetainėje. Linksmąją dalį atliks solistė Angelė Kiaušaitė, pianistė dr. Frances Covalesky ir solistas Vygintas Virbickas. Bilieto kaina \$20.00 asmeniui; vaikams iki 10 metų pusė kainos. Bilietus galima užsisakyti iki spalio 10 d. Klebonas kun. Alfredas Žemeikis visus kviečia atsilankyti į šv. Mišias ir pasimelsti už savo intencijas. Neseniai yra įdėtas naujas liftas ligoniams arba tiems, kurie nepajėgia užlipti laiptais. Jeigu norite daugiau informacijos, prašom paskambinti į kleboniją tel.: 908-352-2271.

J. Jasaitienė

JAV LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS 50-MEČIO SUKAKTIES RENGINIAI 1951-2001 m.

2001 m. spalio 8-14 d., Lemont-Alsip-Chicago

Spalio 8-11 d. nuo 9 v. r. iki 5 v. v. - Lietuvos Seimo ir LB Tarybos komisijos posėdžiai Pasaulio Lietuvių centre, 14911 127th St., Lemont, IL 60439.

Spalio 12-13 d., 8:30 v. r. - JAV LB XVI Tarybos antroji sesija Radisson Hotel Alsip, 5000 W. 127 th. St., Alsip, IL 60803.

Spalio 12 d., penktadienį,

7 v. v. - LB Tarybos iškilminga vakarienė Radisson Hotel Alsip, Alsip, IL.

Spalio 13 d., šeštadienį, 5 v. v. - LB jubiliejinės parodos atidarymas Čiurlionio galerijoje, Jaunimo centre, 5620 S. Claremont, Chicago, IL 60636.

6 v. v. - Akademija ir meninė dalis Jaunimo centro didžiojoje salėje.

Po iškilmių - vaišės Jaunimo

"Neužmirškite maldose tarp kitų ir maneš..."

100 metų gimimo ir
30 metų mirties sukaktis

A. A.

MYKOLAS LIUBERSKIS

1901. III. 6 Chicagoje - 1971. X. 12 New Yorke

Savanoris-kūrėjas, muzikas, vargonininkas, chorvedys. Vadovavo: elektrotechnikos ryšių bataliono dainų mokyklai, Šančių šaulių, Kauno vyrų chorui Perkūnas. Vokietijoje: Aušrinė, Skautų kvartetui. Brooklyne - Operinės chorui, Skautų Vyčių oktetui.

Vargonininkas - Angelų Karalienės parapijoje, muzikos mokytojas - lituanistinėse mokyklose.

Už jo vėlę Šv. Mišios bus aukojamos Apreiškimo parapijos bažnyčioje Brooklyne spalio 7 d., 10 val.; taip pat Šv. Mišios bus aukojamos St. Bartholomew bažnyčioje, FL.

Liūdinti šeima

DARBININKAS

341 Highland Blvd.
Brooklyn, NY 11207

E-mail: darbininkas@hotmail.com

Redakcija (718) 827-1352
Redakc. FAX .. (718) 827-2964
Administr. (718) 827-1351

Spaustuvė (718) 827-1350
Vienuolynas ... (718) 235-5962
Vyskupas (718) 827-7932
Salė (kor.) (718) 827-9645
Salės adm. (718) 235-8386

"Ažuoliukas", berniukų choras iš Lietuvos, koncertuos New Yorke šeštadienį, **spalio 6 d.**, 8 v. v. N.Y. Society for Ethical Culture salėje, 2 West 64th Street, New York City. Choras pakviestas dalyvauti tarptautiniame chorų festivalyje Salt Lake City, Utah, š. m. spalio 14 - 21 d.

Smuikininko Vilhelmo Čepinskio koncertas su Great Neck Philharmonics įvyks spalio 20 d. 8 v. v. US Merchant Marine Academy, Steamboat Rd., Great Neck, NY. Bilietai 15 dol. Juos galima įsigyti rašant: Lithuanian-American Community, 82-32 Bell Blvd., Hollis Hills, NY 11427, ar užsisakyti telef. (718) 776-1687.

Višpaties Atsimainymo parapijos žinios
Išpažintys klausomos kiekvieną šeštadienį nuo 4 v. v. iki 4:45 v. v. anglų arba lietuvių kalbomis.

Už a. a. Elzbieta Denninger laidotuvių mišios buvo aukotos rugsėjo 19 d. Velionė buvo Lietuvos Vyčių narė. Palaidota šv. Jono kapinėse. Reiškiamie užuojautą Lietuvos Vyčių 110 kuopos nariams, giminėms Floridoje bei draugams ir pažįstamiems. Tegul ilsisi ramybėje!

Naujų vargonų įtaisyimo darbai mūsų parapijos bažnyčioje buvo užbaigti rugsėjo 19 d. Planuojame surengti keletą religinių koncertų. Apie juos pranešime vėliau.

Blaziejus Teodoras Bagdonas buvo pakrikštytas rugsėjo 22 d. Sveikiname tėvelius Ričardą ir Aliciją Bagdonus, linkime sėkmės auklėjant naująją krikščionį. Sveikiname ir senelius Juozą ir Genę Tamošauskus.

Suaugusiųjų įvedimo į krikščionybę kursas yra planuojamas ir šiais metais. Pamokos lietuvių kalba prasidės parapijos klebonijoje. Šis kursas tęsiasi nuo pirmosios advento savaitės iki Velykų laikotarpio vieną kartą per savaitę; pamoka užtrunka apie pusantros valandos. Kas įdomiausiai šiuo kursu, prašomi skambinti į kleboniją tel. (718) 326-2236 dėl daugiau informacijų.

A. a. inž. Antano Pociaus atminimui Partizanų Šalpai aukojo: 200 dol. žmona Birutė. 75 dol. Alkevičiai: Regina, Edis ir Laura. Po 50 dol.: Jarmas Alfonsas; Guariglia Birutė ir Larry; Jesaitis Julija; Vebličiai Irena ir Julius. 40 dol.: Kudirkai: Birutė, Vincas, Rasa ir Gedas. Po 25 dol.: Kligienė Valė; Fiorilli Elvyra ir Pasquale. Po 20 dol.: Apanavičiai: Rasa ir Gintaras; Kavoliū Rūta; Matukaitienė T.; Ramanauskienė Monika; Savokaitienė Ona. Viso 665 dol. (sk.)

Tėv. Benediktas Jurčys, OFM, pranciškonų provincijolas, lydymas trijų provincijų patarėju, rugsėjo 22 atvyko iš Lietuvos ir aplankė pranciškonų vienuolynus Kennebunkporte, Brooklyne ir Toronte, Kanadoje, kur dalyvavo ir naujosios pranciškonų bažnyčios pašventinime. Specialiuose posėdžiuose dar dalyvavo ir Tėv. S. Collins, OFM, atstovas iš Romos kurijos, ir vienuolynų vyresnieji. Buvo aptarti pranciškonų veiklos planai JAV, Kanadoje ir Lietuvoje. [Lietuvą grįžta apie spalio mėn. vidurį.]

Julius Keleras, "Darbininko" redaktorius, spalio 5 d. išvyko į Vilnių Lietuvos PEN klubo ir Lietuvos Rašytojų Sąjungos reikalais. Į New Yorką grįžta spalio 18 d. Redakcijos reikalais tuo metu prašome skambinti Albinai Žumbakienei (718) 827-1351. Žinias prašome siųsti faksu (718) 827-2964.

Tradicioniai Rudens pietūs Aušros Vartų parapijoje (32 Dominick St., New York, NY 10013) įvyks sekmadienį, spalio 21 d., tuojau po 11:15 val. mišių parapijos salėje. Skanus maistas ir atgaiva. Auka - dvidešimt penki doleriai. Vietas galima užsisakyti iš anksto skambinant į kleboniją tel. (212) 255-2648.

Apreiškimo parapijos žinios
Msgr. David Cassato rugsėjo 23 d. po 10 val. lietuviškų mišių pranešė parapijiečiams, kad jis yra perkeltas iš Mt. Carmel parapijos į St. Athanasius parapiją Bensonhurst. Apreiškimo parapija gaus naują administratorių, bet dar nepaskelbta, kas jis bus. Po mišių dalyviai su procesija nuejo prie lietuviško kryžiaus, kur Msgr. Cassato pravedė maldas ir susikaupimą už žuvusius ir nukentėjusius World Trade Center tragedijoje.

"Ažuoliuko" berniukų choro nariai susipažins su New Yorko lietuviams sekmadienį, spalio 7 d., tuojau po 10 val. mišių parapijos salėje.

Marijos Nekalto Prasidėjimo Seserų Rėmėjų SĄSKRYDIS bus Putname, CT, seselių vienuolynse sekmadienį, spalio 28 d. Šv. mišias aukos (11 val. ryto) ir pamokslą pasakys vienuolyno kapelionas kunigas Tomas Karanauskas. Po pietų bus Naujosios Anglijos rėmėjų posėdis ir savo išpuodžiais pasidalins ka tik iš Lietuvos grįžusi sesuo M. Bernadeta Matukaitė. Po to bus Mirusiųjų prisiminimas: kapinių lankymas bei paminklų šventinimas ir Mišparai vienuolyno koplyčioje už mirusiuosius. Visi kviečiami. Norint dalyvauti, prašome pranešti tel.: 860-928-7955 iki spalio 22 d.

Klaipėdos choras "Aukuras" koncertuoja New Yorke

Klaipėdos choras "Aukuras" gastrolių metu

Klaipėdos Muzikos centro mišrus choras "Aukuras", vadovaujamas Alfonso Vildžiūno, š. m. rugsėjo 27 d. pradėjo koncertinę kelionę JAV ir Kanadoje. Išnaršęs Europą ir tapęs daugelio tarptautinių konkursų laureatu (Italijoje, Šveicarijoje, Prancūzijoje, Austrijoje, Švedijoje, Lenkijoje, Slovakijoje, na, ir žinoma, Lietuvoje), "Aukuras" pirmą kartą atskrido už Atlanto. JAV jis koncertuos Chicagoje Lietuvių Bendruomenėi, vėliau - Boston ir Illinois universitetuose, Kanadoje - Londono ir Toronto miestuose. Paskutinės kelionės dienas jis praleis New Yorke, ir spalio 14 d. koncertuos St. Augustine's Episcopal Church Brooklyne.

"Aukuras" "išsikūrė" 1993 m. Alfonso Vildžiūno, kuris ligi tol dirbo Lietuvos Radijo kamerinio choro vadovu ir vyr. dirigentu, iniciatyva. Choro dainininkai - muzikos mokytojai, studentai, dėstytojai, kultūros darbuotojai. Choro repertuaro pagrindinis bruožas - epochų ir žanrų įvairovė. Šalia klasikinės muzikos, koncertų programose dažnai pateikiami pramoginiai kūrinių, teatralizuotos chorinės dainos.

"Aukuras" nuolat dalyvauja simfoninės muzikos koncertuose su Lietuvos valstybiniu simfoniniu orkestru ir Klaipėdos kameriniu orkestru.

Apie vadovą: Alfonsas Vildžiūnas muzikos mokytojas pradėjo "Ažuoliuko" berniukų chore, vėliau baigė Lietuvos Muzikos Akademijos chorinio dirigavimo specialybę, stažavosi Maskvos Gruzinių muzikiniame-pedagoginiame institute, taip pat Maskvos kameriniame chore pas garsų profesorių Mininą, vėliau - Vokietijoje, J. S. Bach Akademijoje. Sugrįžęs į Lietuvą, dirbo Muzikinės Akademijos Klaipėdos fakultetuose, vėliau - Vilniuje - Lietuvos Radijo Kamerinio choro dirigentu ir meno vadovu. Šiuo metu dirba Klaipėdos Muz. teatre ir Klaipėdos Muzikiniame centre.

St. Augustine's Episcopal Church koncerte skambės aukuriečių atlekami lietuvių klasikų - Čiurlionio, Naujalo bei šiuolaikinių lietuvių kompozitorių - A. Martinaičio, J. Tamulionio, V. Augustino, N. Sinkevičiūtės kūriniai, taip pat juodukų *Spirituals* bei klasikinė bažnytinė muzika. St. Augustine's Episcopal

Church garsi savo istorija. Tai pirmoji episkopalinė bažnyčia spalvotiems žmonėms, ji įsikūrė 1875 m. Per daugiau kaip 125 gyvavimo metų ji pakeitė daugelį vietų, bet niekada nebuvo išklydusi už Brooklyno ribų. 1988 m. ji apsislojo dabartiniame pastate, 4301 Ave. D, rytiniame Flatbush rajone, kur esama telkinio religinės anglikonų pakraipos Caribbean emigrantų. Šiuo metu tai viena didžiausių Episcopal-Anglican parapijų Brooklyne. Bažnyčios klebono (priest in charge) Rev. Fr. Howard Williams'o ir muzikos vedėjo (Minister of Music) dėka bažnyčioje tiek mišių metu, tiek koncertuose skamba įvairi muzika - ir megstama juodukų *Gospel*, ir klasikinė bažnytinė. Prieš porą mėnesių violančelistas iš Lietuvos Valdas Povilaitis, koncertavęs kartu su šių eilučių autore, susilaukė didelio pasisekimo.

Visi lietuviai yra kviečiami šią sekmadienio popietę, spalio 14 d., 4:30 val. p.p. apsilankyti aukuriečių koncerte jaučioje St. Augustine's bažnyčioje.

Vilija Naujokaitienė
St. Augustine's Episcopal Church vargonininkė

Lietuvos Vyčių Great Neck, NY, 109 kuopos veikla

Lietuvos Vyčių Great Neck 109 kuopa turėjo susirinkimą rugpjūčio 26 dieną Alekso Wesey (Vasiliausko) namuose. Kuopa turi 22 narius, iš kurių 10 ar 12 aktyviai lankosi ir posėdžiauja. Kuopa gyvuoja jau 66 metus ir daug prisidėjo prie Lietuvos atgimimo veiklos. Pirmininkas A. Wesey buvo ilgus metus centro pirmininku ir taip pat New Yorko ir New Jersey apskrities pirmininku. Abudu Zukai irgi buvo Centro ir apskrities veikėjai. Šiuo metu kuopa mažėja, nes nėra visam mieste jaunų lietuvių kuopą papildyti. O mes, vyresnieji vyčiai, dar laikomės.

A. V.

DARBININKUI PAREMTI AUKOJO:

DARBININKO skaitytojai, atsiuntę prenumeratą, prisidėjo aukomis laikraščio stiprinti ir atsilyginti už įvairius patarnavimus:

(Pradžia 33 numeryje)

Po 5 dol.

A. Samušis, Pembroke Pines, FL; K. Mitinas, Port Orange, FL; V. Malakas, Port St. Lucie, FL; Elena Damijonaitis, Riviera Beach, FL; D. Buivydas, Sarasota, FL; Ursulė Bliskis, St. Pete Beach, FL; F. Bočiunas, Sunny Hills, FL; Birutė Kantanavičius, Winter Haven, FL; V. Sinkevičius, Chicago, IL; J. Rugelis, Maywood, IL; Vanda Jautokas, Palos Hills, IL; V. Rubas, Westchester, IL; Danutė Liepas, Michigan City, IN; J. Laskauskas, Baltimore, MD; Salomėja Saldūnas, Dracut, MA; Mrs. M. Petraus-

kienė, Mashpee, MA; Veronica Tumas, Norwood, MA; Rev. A. Baltrushunas, So. Boston, MA; A. Zenkus, Webster, MA; Teresė Juška, Worcester, MA; M. Abarius, Livonia, MI; Mrs. R. Alkevičius, Lincoln Park, MI; V. Jomantas, Redford, MI; A. Dumbra, Saginaw, MI; Al Jarmas, Clark, NJ; Blanche Kohanski, Flemington, NJ; V. Kudirka, Linden, NJ; J. Vazbys, Mahwah, NJ; Petrė Pliskaitis, Newark, NJ; Vera Rutz, Toms River, NJ; Anne Wilkich, Toms River, NJ; Regina Hartvigas, Amsterdam, NY; S. Ralys, Amsterdam, NY; E. Ziauskas, Amsterdam, NY; A. Sateika, Brooklyn, NY; Julita Trojanas, Flushing, NY; E. Jurgėla, Glendale, NY; Nijolė Baltrulionis, Jamaica, NY; D. Uzas, Maspeth, NY; Genevieve Meiliūnas, New York,

NY; B. Christopher, New York, NY; G. Mikalauskas, No. Babylon, NY; K. Dvorak, Richmond Hill, NY; Helen Petniūnas, Richmond Hill, NY; Mrs. O. Danisevičius, Woodhaven, NY; H. Januskevičius, Yonkers, NY; A. Wishner, Lakewood, OH; R. Pundzevičius, Barnesville, PA; Rev. D. Yenkevich, East Stroudsburg, PA; B. Gustaitis, Scranton, PA; Regina Przybysz, Beaufort, SC; Danutė Harmon - Tupikas, Falls Church, VA.

Kiekviena auka yra didelė pagalbarė DARBININKUI. Laikraščio ateitis, tuo pačiu ir lietuvių išsivijimo priklausoma nuo aukotojų dosnumo. Vien iš prenumeratos nebūtų galima išsilaikyti.

Nuoširdžiai dėkojame.

Darbininko administracija

SKELBIMAI

27 centai skambinant į Lietuvą, 5,5 cent. JAV. 24 val. per parą, 7 dienas per savaitę, 6 sekundžių intervalai. Jokių mėnesinių mokesčių. Tikslus apskaičiavimas. Kokybiškiausias ryšys. Paslauga be apgaulės. Kreipkitės vakarais į TRANSPORT atstovą su 8 metų patirtimi tarptautiniuose ryšiuose. Tel. 708-386-0556. TRANSPORT - patikimiausias ryšys su Lietuva bei visu pasauliu!

Moterims - siūlomi darbai amerikiečių šeimose. Turi susikalbėti angliškai, mėgti vaikus, žinoti namų ruošos darbus. Patikima agentūra. Tel. (516) 377-1401. (sk)

Lietuvis, lauko priežiūros darbų (landscaping - maintenance) bendrovės savininkas Washington, DC, **ieško dviejų darbininkų**, kurie galėtų atlikti lauko priežiūros darbus. Pradinis mokestis \$6.00 į val. ir viršvalandžiai. Reikalingas darbo leidimas. Suteikiamas pigus butas - 130 dol. mėnesiui. Tel. (202) 244-2373.

Butai pensininkams, modernūs, erdvi, lietuviškoje aplinkoje, Marijos Nekalto Prasidėjimo seserų globoje. Pasinaudokite šia proga, kreipkitės: Villa Maria, P. O. Box 155, Thompson, CT 06277.

Kretingos pranciškonų labdaros valgyklai, kuri buvo aprašyta DARBININKO Nr. 29, aukojo:

Onutė Mileski, Pittsburgh, PA, aukojo **20 dol.**

Norintieji prisidėti prie šios valgyklos išlaikymo, prašomi aukas siųsti:

Franciscan Fathers
361 Highland Blvd.
Brooklyn, NY 11207

Pažymėkite, kad tai Jūsų auka Kretingos vienuolyno labdaros valgyklai.

SIŪLOMI geri darbai moterims dirbti vaikų auklėmis arba namų šeimininkėmis. Atlyginimas nuo 350 dol. iki 450 dol. savaitėi. Galima gyventi šeimoje. Būtinai minimalus anglų kalbos mokėjimas. Skambinti Joanai 718-894-1352. (sk.).

Moteris iš Lietuvos ieško darbo. Gali slaugyti ligonį, šeimininkauti, tvarkyti namus. Norėtų gyventi šeimoje ir dirbti bent 6 dienas savaitėje. Skambinti (203) 637-3772. (sk.).

Atlantic Express Corp., siuntinių į Lietuvą persiuntimo bendrovė, vėl priims siuntinius **šeštadienį, spalio 6 d.**, nuo **12 iki 1 val. p.p.** Kultūros Židinio kieme. Dėl informacijų skambinkite tel. **1-888-205-8851**.

"Vilties" siuntinių agentūra vėl priims siuntinius į Lietuvą sekmadienį, **spalio 27 d. nuo 1 iki 3 val. popiet.** "Darbininko" patalpose, 341 Highland Blvd., Brooklyn, NY. Mūsų atstovas New Yorke yra **Algis Jankauskas**, tel. 718 849-2260. Dėl daugiau informacijų skambinti (617) 269-4455. (sk.)

Lietuvis, gyvenantis Hiram, ME,

-- **ieško darbininkų** miško darbams (pastovus darbas). Pradinis atlyginimas 6 dol. į val. Reikalingas darbo leidimas. Duodama gyvenvietė. Gali būti šeima.

-- **siūlo gražioje poilsio vietoje praleisti atostogas**. Galima medžioti.

-- **parduoda žemės sklypus** namų statybai. Galima pirkti ir didesnius sklypus.

-- **daugiau informacijų** gausite paskambinę tel. (207) **625-4758. (sk.).**

JAV LB New Yorko Apygarda ir
LR Generalinis Konsulatas New Yorke
maloniai kviečia visus į

"AŽUOLIUKO" KONCERTAS

kuris įvyks š. m. spalio 6 d., šeštadienį, 8 v. v.

New York Society for Ethical Culture salėje

2 West 64th St., New York, NY (prie Central Pk. West)

Bilietų kainos 30 dol.; pensininkams ir studentams 25 dol.; vaikus iki 10 metų nemokamai.

Bilietai gaunami pas platintojus ir prie įėjimo.